

Інформація про виконання Програми економічного і соціального розвитку міста за 2011 рік

Аналіз виконання Програми за 2011 рік відображає стан і тенденції економічного та соціального розвитку міста Івано-Франківська.

Оцінка поточного стану та перспектив розвитку реального, фінансового секторів економіки, зовнішніх відносин, бюджетної сфери та податкової політики свідчить про збереження в 2011 році позитивних тенденцій, а саме: збільшення обсягів реалізації промислової продукції, обороту роздрібної торгівлі, зростання темпів обсягів будівельно-монтажних робіт та введення в експлуатацію житла, значний приріст прямих іноземних інвестицій в економіку міста, збільшення розміру середньомісячної заробітної плати, ріст чисельності наявного населення за рахунок природного приросту тощо, і, як наслідок, збільшення у порівнянні з попереднім роком поступлень до міського бюджету.

Підтвердженням економічного розвитку міста Івано-Франківська є перше місце серед обласних центрів Хмельницький, Вінниця, Житомир, Луцьк, Рівне, Чернівці, Тернопіль по основних показниках соціально-економічного розвитку за результатами 2011 року. В 2011 році Івано-Франківськ за II категорією населених пунктів став переможцем у Всеукраїнському конкурсі «Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку».

Позитивні зміни в економіці міста підтверджено також рейтинговими агентствами: національним "Кредит-Рейтинг" (рівень кредитного рейтингу "uaBBB+" прогноз "стабільний") та міжнародним "Standard & Poor's" (підвищено прогноз із "Стабільного" на "Позитивний", рейтинг по міжнародній шкалі на рівні "B-").

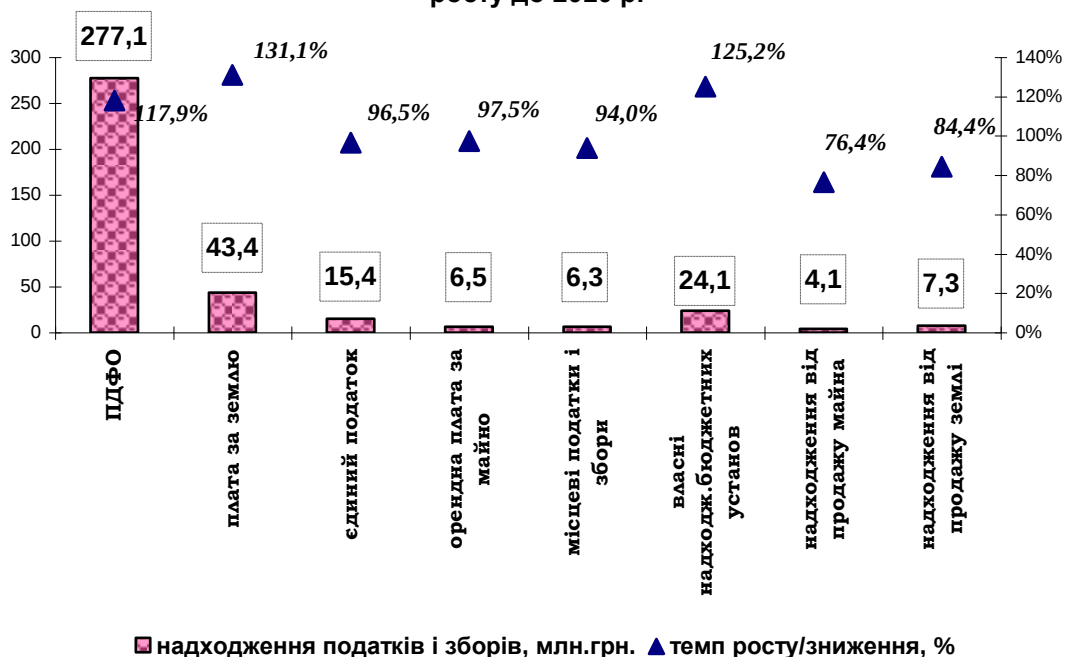
Бюджетна та податкова політика

Необхідною умовою розвитку та покращення економічної ситуації в місті є ефективна бюджетна політика, яка спрямована на оптимальне збалансування бюджетних параметрів з урахуванням бюджетних пріоритетів, розвитку бюджетної сфери та необхідності виконання міською владою головних функцій.

За результатами 2011 року у порівнянні з попереднім роком збільшилися на 104,2 млн.грн. надходження до міського бюджету в цілому. Так, в 2011 році з врахуванням субвенцій до міського бюджету надійшло 688,6 млн.грн. Однак, річний план на 2011 рік з врахуванням змін виконано на 98%.

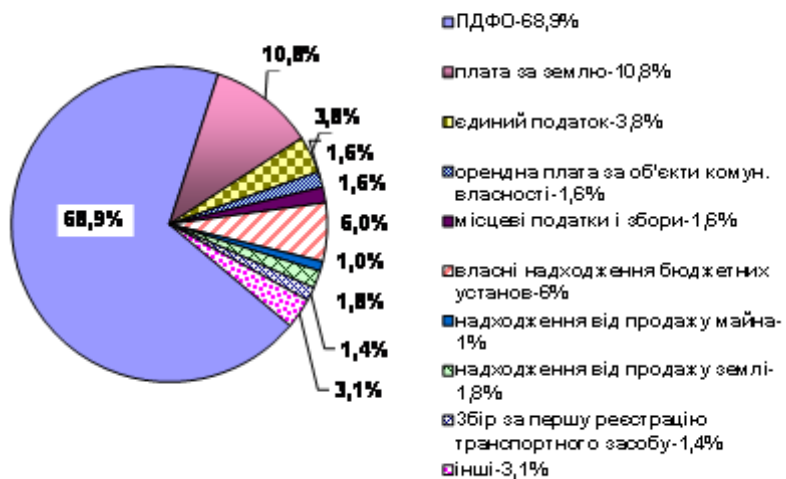
За 2011 рік міський бюджет по власних надходженнях загального та спеціального фонду збільшився на 49 млн.грн. (на 13,9%) у порівнянні з 2010 роком і фактично надійшло 402,1 млн.грн. Хоча виконання планових показників з урахуванням змін склало 96,8%, бюджетні надходження у порівнянні з попереднім роком збільшилися фактично за всіма статтями.

Власні надходження загального і спеціального фонду та темпи росту до 2010 р.

Податкові надходження, зокрема податок на доходи фізичних осіб (частка у структурі загального фонду міського бюджету 81,9%) та плата за землю (частка у структурі загального фонду 12,8%) продовжують визначати динаміку операційних надходжень бюджету міста. Так, надходження від податку на доходи фізичних осіб за звітний рік склали 277,1 млн.грн., що на 17,9% (на 42,1 млн.грн.) більше у порівнянні з 2010 роком, відсоток виконання затвердженого плану – 97,9%, тобто на 5,9 млн.грн. менше запланованого рівня з урахуванням змін.

Частка надходжень і зборів у власних надходженнях загального та спеціального фондів, %

Основними причинами невиконання плану стало скорочення чисельності працюючих, зменшення тривалості робочого тижня, зменшення фонду оплати праці, недофінансування бюджетної сфери.

Протягом звітної року збільшення демонстрували надходження від плати за землю (на 10,3 млн.грн. до 2010 року), до міського бюджету надійшло 43,4 млн.грн., виконання плану склало 69,9%.

Надходження від місцевих податків і зборів впродовж звітної періоду становили на рівні планового завдання з урахуванням змін, тобто 6,3 млн.грн.

Відповідно до затвердженого 2 грудня 2010 року Податкового кодексу скасовано значну кількість місцевих податків і зборів та введено нові (збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір, збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності), що вплинуло на зменшення надходжень місцевих податків і зборів на 400 тис.грн. у порівнянні з 2010 роком.

До спеціального фонду міського бюджету за звітний період надійшло 63,6 млн.грн., у порівнянні з відповідним періодом 2010 року відбулося збільшення надходжень на 17,5 млн.грн. або на 37,9%. До річних планових показників до спеціального фонду забезпечено виконання на 124%.

Через зменшення в 2011 році (в зв'язку зі змінами, які відбулися в законодавстві) кількості суб'єктів підприємницької діяльності - юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, які працюють на спрощеній системі оподаткування, відповідно на 20 та на 1594, зменшилися у порівнянні з 2010 роком на 560,5 тис.грн. надходження від єдиного податку і за 2011 рік становили 15,4 млн.грн.

До цільових фондів, утворених органами місцевого самоврядування, за 2011 рік надійшло 4,6 млн.грн., що становить 132,1% (на 1,1 млн.грн. більше) до запланованого показника і більше ніж у попередньому році на 2,2 млн.грн. Зокрема, у фонд соціально-економічного розвитку надійшло 3,5 млн.грн. Згідно п.5 ст.3 Закону України "Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва", надано відтермінування сплати пайових внесків на соціально-економічний розвиток та інженерно-транспортну інфраструктуру міста до 01.01.2012р. в сумі 7343,3 тис.грн.

В 2011 році міський бюджет недоотримав 637,1 тис.грн. субвенцій з державного бюджету на виплату допомоги сім'ям з дітьми, компенсації за пільговий проїзд, надання пільг та субсидій та інших субвенцій з обласного бюджету. Так, до загального та спеціального фондів міського бюджету надійшло субвенцій 228,8 млн.грн. при плані з урахуванням змін 229,4 млн.грн. Це також вплинуло як на виконання дохідної, так і видаткової частин бюджету, адже частка субвенцій з державного та обласного бюджетів становить 33% загальної суми доходів міського бюджету.

Бюджет міста із загального фонду міського бюджету (без субвенцій) за 2011 рік виконано на 94,8% до затверджених планових показників з урахуванням змін. Виконання в абсолютній величині склало 391,4 млн.грн., що на 16,3 млн.грн. (на 4,3%) більше, ніж у 2010 році.

У загальному обсязі використаних коштів відбулося збільшення частки видатків на фінансування захищених та першочергових статей бюджету, яка в 2011 році склала 90,8% у загальному обсязі використаних коштів проти 89,4% у 2010 році. Зокрема, у зв'язку із ростом на 6,9% впродовж 2011 року розміру мінімальної заробітної плати зросли на 30,6 млн.грн. (на 11,2%) проти 2010 року видатки на оплату праці працівників бюджетних установ з нарахуваннями. Проте, зменшилося фінансування на медикаменти та перев'язувальні матеріали, продукти харчування, оплату комунальних послуг та енергоносіїв на загальну суму 10,6 млн.грн.

Щороку збільшуються видатки на соціально-культурні сфери, зокрема в 2011 році: на "Освіту" – на 5,2% (профінансовано 182,2 млн.грн. проти 173,4 млн.грн у 2010 році); на "Охорону здоров'я" – на 6,7% (120,8 млн.грн. проти 113,2млн.грн.); на "Соціальний захист та соціальне забезпечення" – на 9,2% (8,7 млн.грн. проти 7,9 млн.грн.); на "Культуру" – на 13,9% (21,3 млн.грн. проти 18,7 млн.грн.). Видатки на "Житлово-комунальне господарство" в 2011 році зменшилися 21,1% (19,8 млн.грн. проти 25,1 млн.грн. в 2010 році).

В 2011 році збереглася позитивна динаміка збору податків та платежів до Зведеного бюджету. Так, у порівнянні з попереднім роком забезпечено ріст на 14,4% або на 145,6 млн.грн. збору податків і платежів до Зведеного бюджету (без врахування проведеного бюджетного відшкодування податку на додану вартість), в абсолютному виразі за 2011 рік збір склав 1158,5 млн.грн.

В розрізі галузей народного господарства найбільша питома вага в зборі бюджетних платежів: підприємств торгівлі – 24,5% (284 млн.грн.), СГД обробної галузі – 16,3% (189,1 млн.грн.), підприємств по наданню послуг тепло-, водо-, газо- та енергопостачання – 14,2% (164,5 млн.грн.), державного управління – 7,8% (90,3 млн.грн.), транспорту – 6,8% (78,9 млн.грн.), будівельної галузі – 6,4% (73,3 млн.грн.). В значних розмірах збільшилась сплата податків та платежів від підприємств постачання електроенергії газу та води на 65,8 млн.грн., фінансової діяльності на 23,1 млн.грн., будівельної галузі – на 13,8 млн.грн., обробної промисловості – на 112,3 млн.грн., транспортної галузі – на 10 млн.грн. Однак, у порівнянні з 2010 роком спостерігається зменшення надходжень від підприємств оптової та роздрібно торгівлі на 105,3 млн.грн.

З метою сприяння соціально-економічному розвитку міста шляхом залучення додаткових надходжень до міського бюджету та раціонального використання бюджетних коштів затверджено заходи щодо збільшення надходжень до міського бюджету та раціонального використання коштів, прийнято ряд рішень міської ради та МВК: «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Івано-Франківської міської ради», «Про встановлення тарифу на послуги з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів ДКП «Технічний центр «Сервіс-Авто», встановлено нові ставки єдиного податку для фізичних осіб – підприємців, які вступили в дію з 2012 року тощо.

Незадовільним залишається стан погашення податкового боргу до бюджетів всіх рівнів. Так, у порівнянні з 01.01.11р. борг збільшився на 22 млн.грн. і склав станом на 01.01.2012р. 189,2 млн.грн. Слід відмітити, що в II півріччі податковий борг скоротився на 15,1 млн.грн. Із загальної суми боргу станом на 1 січня 2012 року 34% або 64,6 млн.грн. склав борг банкрутів. Найбільшими боржниками є ОДО спиртової та лікєро-горілочної промисловості (22,9 млн.грн.), ЗАТ "Західхімпромонтаж" (7,7 млн.грн.) та ін.

Збільшився на 9,3 млн.грн. і податковий борг комунальних підприємств міста, який станом на 01.01.2012р. становив 49,4 млн.грн. Найбільшими

боржниками є: ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго" – 17 млн.грн., УВШБМ – 5,2 млн.грн., ЖЕО-8 – 3,4 млн.грн., ЖЕО-2 – 2,8 млн.грн.

Діяльність збиткових підприємств та підприємств з незначним податковим навантаженням поставлена під особливий контроль. Зокрема, проводились робочі зустрічі і заслуховування, на які запрошувалися керівники підприємств-«мінімізаторів» та в формі діалогу обговорювався стан сплати такими підприємствами податків та обов'язкових платежів до бюджету, вивчалися причини низького податкового навантаження, а також визначалися основні перспективні напрями щодо збільшення поступлень у наступних податкових періодах.

Впродовж 2011 року заходами стягнення забезпечено надходжень до зведеного бюджету в сумі 55 млн.грн. Крім самостійної сплати погашення податкового боргу забезпечувалось такими заходами стягнення як: реалізація майна боржників на суму 239,5 тис.грн., стягнення в судовому порядку через органи ДВС – 5,9 млн.грн., надходження від описаної дебіторської заборгованості – 207,8 тис.грн. тощо.

Протягом 2011 року завершено 638 перевірок, в тому числі 122 планових. За результатами контрольної-перевірочної роботи донараховано 28,5 млн.грн. платежів і фінансових санкцій. Із донарахованих сум 17,9 млн.грн. мобілізовано до бюджету.

Перевірками суб'єктів підприємницької діяльності, які задекларували від'ємне значення об'єкту оподаткування податком на прибуток, зменшено збитки на 5,7 млн.грн. по 13 суб'єктах господарювання, 7 підприємств виведено зі стану збитковості.

На виконання заходів щодо забезпечення наповнення міського бюджету в повному обсязі, скорочення податкового боргу платників податків до бюджетів усіх рівнів при Івано-Франківському виконавчому комітеті діє комісія з питань забезпечення своєчасності і повноти сплати податків та погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, на засідання якої запрошуються керівники підприємств – боржників. Зокрема, впродовж 2011 року проведено 7 засідань комісії, на яких заслухано 82 керівники підприємств – боржників, зокрема: КП "Івано-Франківськліфт", ДП МОУ «63 КЗЗ», ЖЕОН№6, 417 управління начальника робіт, КП "Полігон ТПВ", філії "Спіловер. Шкіряний завод" тощо.

Для ефективного обслуговування платників податків з червня 2011 року в ДПП функціонує Центр з обслуговування платників податків. В Центрі платникам податків надають комплекс послуг при отриманні дозвільних документів, податкових консультацій, а також удосконалено процес приймання податкової звітності.

Промисловість. Інвестиційна діяльність. Інновації.

В промисловому комплексі Івано-Франківська впродовж звітнього року домінували в цілому позитивні тенденції. За 2011 рік промисловими підприємствами основного кола міста реалізовано продукції на суму 4302,3 млн.грн. у відпускних цінах проти 2962,8 млн.грн. за 2010р., що на 45,2%

більше, ніж у 2010 році. Тісна співпраця з промисловими підприємствами міста дає свої результати, про що свідчить постійна тенденція до зростання обсягів реалізації продукції в останні роки.

Найбільшу питому вагу у структурі реалізації продовжують займати підприємства з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води (44,8%), виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (31,8%), машинобудування, металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів (15,3%).

Суттєве нарощення обсягів реалізації в машинобудівній галузі відбулося завдяки значному збільшенню виробництва на ТОВ «Електролюкс Україна» (колишнє ТОВ «Українська побутова техніка»), яке після реорганізації підприємства, починаючи з другого кварталу 2011року, значно збільшило випуск автоматичних пральних машин, ТОВ «Тайко Електронікс Юкрейн Лімітед», ВАТ «Арматурний завод», ДП ВО «Карпати» та ін.

Водночас, через зменшення замовлень на основну продукцію підприємств, а також внаслідок зменшення обігових коштів та зволікання з вирішенням питання надання дозволу на реалізацію майна та земельних ділянок, які не задіяні в технологічному процесі, ряд промислових підприємств допустили зниження аналогічних показників в цьому році: в першу чергу - це державне підприємство ДП МОУ "63 котельно-зварювальний завод", ВАТ «Родон», та ін.

В харчовій галузі міста більшість підприємств працювали із збільшенням обсягів виробництва та деякі з них зі значним приростом такі, як: ТОВ «Імперево Фудз», ПАТ «М'ясокомбінат», ПАТ «Хлібокомбінат».

Серед підприємств деревообробної галузі збільшили обсяги реалізації продукції такі підприємства, як: ПАТ «Івано-Франківський лісокомбінат», ТОВ «ЕР і Джес-2». З підприємств легкої промисловості слід відзначити діяльність ВАТ ВТШП «Галичина». В целюлозно-паперовому виробництві високі показники спостерігаються завдяки успішній роботі ТОВ «Куверт-Україна».

Завдяки успішній реалізації інвестиційних проектів на промислових підприємствах та розширенню виробничих потужностей в 2011 році в обробній промисловості створено 966 робочих місць, із них 694 робочих місця на підприємствах основного кола міста, в тому числі на ДП ВО «Карпати» - 300,

ТОВ «Електролюкс Україна» - 243, ТОВ «Екопродукт» - 50, ТОВ „Лігос» - 19, ТОВ «Залізнична пекарня» - 9.

Порівняно з двома попередніми роками поліпшилася співпраця між великими торговельними центрами та харчовиробниками. Практично повністю зникла проблема невчасного повернення коштів за реалізовану продукцію. Разом з тим, незадовільною є ситуація з представленням продукції місцевого виробництва. Так, тільки в чотирьох з дев'яти супермаркетах присутні товари більше восьми місцевих виробників (з дванадцяти основних), а рівень представленості асортименту місцевої продукції рідко коли перевищує 30%.

Проблемні питання, які виникали в роботі промислових підприємств міста, розглядалися на засіданнях Дорадчої ради (постійно діючого дорадчого органу при міському голові) з виїздом на підприємства, де керівники обмінювалися досвідом роботи, цікавими практиками і досягненнями. Засідання відбулися на ПАТ «Івано-Франківський хлібокомбінат», ТОВ «Електролюкс Україна», ОДО спиртової та лікеро-горілчаної промисловості.

З метою розширення взаємовигідних коопераційних зв'язків між підприємствами міста організовано ознайомлення керівництва ТОВ «Електролюкс Україна» з виробничими потужностями ВО «Карпати», де відбулося обговорення можливостей поставок електрокабельної продукції виробництва ДП ВО «Карпати» для виготовлення автоматичних пральних машин.

Для вирішення проблемних питань в роботі підприємств – експортерів в 2011 році організовано і проведено нараду з представниками митниці, СЕС, екологічних служб тощо. Учасники наради мали змогу обговорити питання електронного обігу документів та напрацювати нові можливості співпраці.

З метою покращення роботи промислового комплексу міста проводяться заходи, спрямовані на розширення кооперації між промисловими, комунальними підприємствами, бюджетними організаціями та установами міста і області, здійснюється постійна підтримка діючої мережі фірмових магазинів та відкриття нових торгових павільйонів і переносних трейлерів, проведено виставку-ярмарок продукції промисловості "Оселя-2011" тощо. З метою розвитку Хриплинської інвестиційно-промислової зони постійно проводяться засідання Ради ХІПЗ, на яких, зокрема, було розглянуто питання надання земельних ділянок в ХІПЗ для реалізації інвестиційних проектів (ТОВ «Куверт-Україна», ТОВ «Інтелком», «Сен-Гобен» та ін.); продаж прав користування земельними ділянками в ХІПЗ через земельний аукціон.

Для популяризації промислового потенціалу підприємств випущено довідник «Діловий Івано-Франківськ» та надіслано в міські ради обласних центрів України і регіональні торгово-промислові палати, виготовлено і розповсюджено новий інформаційний компакт-диск «Івано-Франківськ. Економіка. Інвестиції. Туризм».

Інноваційний розвиток є одним із важливих чинників економічного зростання. Для сприяння інноваційній діяльності підприємств міста в квітні

2011р. організовано і проведено семінар «Інновації для конкурентоспроможності».

Зокрема, за підсумками проведення нарад, семінарів, круглих столів прийнято рішення щодо виготовлення машинобудівними підприємствами продукції для потреб комунальних служб і бюджетних організацій міста, направлено пропозиції обласній держадміністрації щодо активнішого залучення профільних підприємств м. Івано-Франківська до участі в обласних тендерах із закупівлі продукції, яка виготовляється в місті, надіслано інформацію про потенційні можливості промислових підприємств головам обласних центрів України, регіональним торгово-промисловим палатам і торгово-економічним місіям посольств і консульств України за кордоном.

Здійснювалося сприяння ДП МОУ «63 КЗЗ» та ДП ВО «Карпати» у поширенні інформації про їх продукцію, зокрема, про котли та світлодіодні лампи для встановлення їх в бюджетних організаціях та комунальних підприємствах міста. На сьогоднішній день значну кількість таких ламп встановлено в житловому секторі на території ЖЕО №5, що дає можливість значно економити витрати електроенергії на сходових клітках і в під'їздах будинків.

Вже традиційним стало проведення в Івано-Франківську щорічної акції "Купуємо івано-франківське – даємо роботу івано-франківцям", за допомогою якої місцеві харчовиробники мають можливість рекламувати мешканцям свою продукцію в торгівельній мережі міста.

З метою покращення інвестиційної привабливості м.Івано-Франківська, збільшення обсягів експорту продукції підприємств міста, залучення іноземних інвестицій в розвиток виробництва, передових технологій, зростання обсягів випуску продукції, створення нових робочих місць на підприємствах міста та сприяння розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва на основі наукового потенціалу ІФНТУНГ, Прикарпатського національного університету ім.В.Стефаника, ІФНМУ 24-25 листопада 2011 року було проведено Міжнародний інвестиційно-економічний форум «Партнерство і перспектива». У Форумі взяли участь представники ділових, наукових, дипломатичних та владних кіл з України, Румунії, Австрії, Німеччини, Білорусі, Словаччини, Молдови, Іспанії, Грузії, Литви, Швеції. За результатами Форуму укладено договір між керівництвом ДП МОУ «63 котельно-зварювальний завод» та польською фірмою «Стейнберг» про виготовлення і поставку продукції. Також було підписано ряд угод стосовно енергозбереження в бюджетних установах міста та реформи теплозабезпечення тощо.

Для підвищення обізнаності іноземних та вітчизняних інвесторів про можливі напрями інвестування в економіку міста виготовлено та розповсюджено буклет «Довідник інвестора», який, серед іншого, містить дані про вільні виробничі площі та земельні ділянки для реалізації інвестиційних проектів.

Як результат проведеної роботи впродовж січня-вересня 2011 року у промисловість міста інвестовано 137,4 млн.грн., зросли в 1,8 рази обсяги капіталовкладень у переробну промисловість.

Збільшився порівняно з обсягом на 01.01.2011р на 99,1 млн.дол., або у 2 рази обсяг іноземного капіталу. Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій на 1 жовтня 2011р. склав 199,2 млн. доларів США.

**Динаміка надходжень прямих іноземних інвестицій
в економіку міста, млн.дол.США**

					99,1
		51,5			
	12,2		9,0	15,3	20,4
2006	2007	2008	2009	2010	2011

Найбільше зріс іноземний капітал, вкладений у підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (на 106,9 млн.дол.), машинобудування (на 26,4 млн.дол.), організації, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям (на 4,1 млн.дол.). Станом на 1 січня 2012р. іноземний капітал вкладено у 202 підприємства. На підприємствах промисловості зосереджено 161 млн.дол. (80,8%). Інвесторами виступили 46 країн світу, основні з них – нерезиденти Кіпру (121,9 млн.дол., або 61,2% загального обсягу інвестицій), Італії (34 млн.дол., або 17,1%), Віргінських Островів (Брит.) (12,1 млн.дол., або 6,1%). На ці країни припадає 84,4% обсягу прямих іноземних інвестицій.

Проте на сьогоднішній день є ще ряд проблем, на які необхідно спрямовувати зусилля влади і керівників підприємств.

Важливою проблемою залишається нестача обігових коштів, високі кредитні ставки, наявність значних незадіяних виробничих площ і земельних ділянок, збільшення плати за землю, податкового навантаження, невпевненість потенційного інвестора в успішності співпраці з підприємствами міста та неготовність вкладати довгострокові інвестиції через нестабільну економічну та політичну ситуацію в державі, високий рівень оподаткування та зовнішньоторгових митних зборів, різкі та непередбачувані зміни у податковій політиці.

Важливими напрямками, на які необхідно в 2012 році спрямувати зусилля Дорадчої ради спільно з виконавчим комітетом міської ради є:

- налагодження кооперації між місцевими підприємствами щодо розміщення замовлень на виготовлення сировини, комплектуючих, продукції для комунальної та бюджетної сфери міста. Зокрема, розглянути можливість встановлення опалювальних котлів місцевого виробника у школах та медичних закладах міста, встановлення світлодіодних світильників, тощо.

- відслідковування оголошених державних програм (наприклад, державний проект по встановленню у всіх житлових приміщеннях України лічильників енергоносіїв) та участь в них місцевих товаровиробників.
- використання можливостей державних інвестиційних та інноваційних фондів підприємствами міста з метою впровадження інвестиційно-інноваційних проектів.
- сприяння співпраці підприємств харчової галузі міста з торговою мережею.

Зовнішньоекономічна діяльність

Зовнішньоекономічна діяльність, зокрема експорт, є тим двигуном, який вносить найбільший вклад у розвиток економіки. Збільшення експорту сприяє зростанню зайнятості і обсягів виробництва, стимулює економічний ріст. З погляду підприємств – експорт допомагає збільшити ринки збуту, оптимально використовувати виробничі потужності, зменшити ризики коливань кон'юнктури на внутрішньому ринку і поліпшити фінансову стабільність. Саме тому підприємства міста з кожним роком все більше орієнтуються на зовнішні ринки, а не тільки на внутрішні.

Про це свідчить ріст в 2011 році на 18,8% обсягів експорту товарів у порівнянні з минулим роком, які в абсолютному значенні склали 178,2 млн.дол.США. Змінилася і структура експортних поставок, основу складали машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання (48,7% обсягів експорту), яйця птиці (16,1%), шкури (9,6%), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (7,8%), деревина та вироби з деревини (5,4%).

У порівнянні з 2010р. зросли обсяги експорту товарів до країн СНД (у 3,3 рази) та Європи (у 1,5 рази) (у т.ч. до країн ЄС) і скоротилися до країн Азії (на 42,1%). Найбільші експортні поставки з обласного центру здійснювалися до Російської Федерації (23% обсягів експорту), Чехії (17,2%), Об'єднаних Арабських Еміратів (12,9%), Італії (8,8%), Румунії (8,5%) та Йорданії (5,7%).

Обсяги імпорту склали 207,7 млн.дол.США і у порівнянні з минулим роком зменшились на 14,3%.

На провідних позиціях в структурі імпорту товарів знаходилися машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання (30,4% обсягів імпорту), полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них (26,7%), текстильні матеріали та текстильні вироби (9,1%), недорогоцінні метали та вироби з них (9,4%), мінеральні продукти (5,6%), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (5,4%).

Розвиток підприємництва та регуляторна політика

З розвитком інтеграційних процесів в Україні головними суб'єктами ринкової економіки стають суб'єкти підприємницької діяльності, адже саме вони є основою розвитку інноваційного середовища, рушійною силою економіки. В м.Івано-Франківську близько 94% від загальної кількості підприємств міста становлять малі підприємства. Малими підприємствами

міста реалізовано продукції, виконано робіт та надано послуг 18% від загального обсягу по економіці міста. Середньорічна кількість зайнятих працівників на малих підприємствах міста становить близько 18 тис. осіб. За видами економічної діяльності 90% обсягів реалізації зосереджено в чотирьох видах: торгівлі, ремонті автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – близько 58%; будівництві – близько 12%, промисловості – близько 10%, операціях з нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям – понад 8%.

Діяльність суб'єктів господарювання без створення юридичної особи сприяє не тільки зайнятості самих фізичних осіб-підприємців, а й залученню до своєї діяльності найманих працівників. Так, в 2011 році у СПД-фізичних осіб працювало найманих працівників 6304, що на 1889 осіб більше, ніж у 2010р. Кількість зареєстрованих трудових договорів фізичних осіб-підприємців з найманими працівниками протягом 2011 року зросла на 210 і досягла станом на 01.01.2012р. показника 7173.

Станом на 01.01.2012р. в м. Івано-Франківську зареєстровано 26071 суб'єкти підприємницької діяльності - юридичних та фізичних осіб, що на 1614, або на 5,8%, менше, ніж станом на 01.01.2011р. Кількість зареєстрованих юридичних осіб зменшилась на 20 і становить 10095, також зменшилась на 1594 кількість фізичних осіб-підприємців і становила 15976.

Протягом 2011 року здійснено державну реєстрацію 1404 суб'єктів господарювання, що на 545, або майже на 28% менше порівняно з показником минулого року. Зокрема, здійснено державну реєстрацію 422 юридичних осіб, що на 63, або на 17,6% більше порівняно з минулим роком та 982 фізичних осіб-підприємців, що на 608, або на 38% менше порівняно з показником 2010 року. При цьому 2349 підприємців припинили діяльність, що на 1261, або майже на 20% більше порівняно з минулим роком.

Значне зменшення кількості суб'єктів господарювання без створення юридичної особи пов'язане зі змінами, які відбулися на законодавчому рівні. Так, зросло навантаження на фізичних осіб – підприємців, які обрали особливий спосіб оподаткування (фіксований податок, єдиний податок), у вигляді сплати пенсійних внесків у розмірі, що становить не менше мінімального розміру страхового внеску за кожен особу. Зокрема, це стосується сплати, крім єдиного/фіксованого податку, єдиного соціального внеску, мінімальний розмір якого для фізичних осіб-підприємців не може бути меншим ніж 34,7% розміру мінімальної заробітної плати.

Крім того з 01.04.2011р. набрав чинності розділ III Податкового кодексу України, відповідно до якого (стаття 139.1.12) до витрат, що не враховуються при визначенні оподатковуваного прибутку відносяться витрати, понесені у зв'язку із придбанням товарів (робіт, послуг) та інших матеріальних і нематеріальних активів у фізичної особи – підприємця, що сплачує єдиний податок (крім витрат, понесених у зв'язку із придбанням робіт, послуг у фізичної особи – платника єдиного податку, який здійснює діяльність у сфері інформатизації). Ще однією законодавчо несприятливою зміною для фізичних осіб-підприємців, які сплачують єдиний податок, є неможливість реєструватися платниками податку на додану вартість.

З метою здійснення прискореного перегляду регуляторних актів на відповідність їх принципам державної регуляторної політики проаналізовано 187 нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування м. Івано-Франківська на наявність ознак регуляторного акта, в результаті чого здійснено прискорений перегляд 50 регуляторних актів, прийнято 29 регуляторних актів.

Протягом 2011 року прийнято 42 регуляторних акти. Організовано та проведено 46 відкритих громадських обговорень (у формі засідань круглих столів), на яких обговорювалися проекти регуляторних актів.

Протягом 2011 року загальна площа приміщень комунальної власності територіальної громади міста, переданих суб'єктам підприємницької діяльності у власність, склала 2761,7 м. кв., в оренду – 493 м. кв. Сформовано базу даних об'єктів комунальної власності (нежитлових приміщень), які можуть бути надані в оренду / власність. Також сформовано базу даних вільних виробничих площ промислових підприємств, які можуть бути надані в оренду.

В Центрі надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська запроваджено технологію код зворотнього зв'язку, завдяки якій відвідувачі мають змогу перевірити стан виконання замовленої послуги чи документа дозвільного характеру на офіційному сайті Івано-Франківського виконавчого комітету міської ради.

В рамках роботи Дозвільного центру м. Івано-Франківська запроваджено послугу смс-інформування замовників про результати виконання документів дозвільного характеру, а також залучено представництво Управління лісового та мисливського господарства Івано-Франківської області і Державної інспекції з карантину рослин, які надають документи дозвільного характеру.

Розпочато реалізацію проекту "До європейської якості послуг Центру надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська – через співпрацю громади та влади" при співфінансуванні Фонду Відродження з метою оптимізації надання адміністративних послуг, в тому числі здійснення реєстраційних процедур та надання документів дозвільного характеру через впровадження електронної черги та електронного документообігу.

Протягом звітної періоду здійснювались організаційні роботи щодо створення та наповнення веб-сторінки по підприємництву.

Суб'єктам господарювання та особам, які бажають започаткувати власну справу, надавались консультації з питань організації та ведення бізнесу, з питань сплати місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України. Шляхом проведення зустрічей та нарад забезпечено інформування суб'єктів господарювання про зміни у спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності відповідно до Закону України від 04.11.2011р. №4014-VI.

Особи, які мають схильність та виявили бажання займатись підприємницькою діяльністю, проходили курси цільового призначення за напрямком "Основи малого підприємництва", на яких отримали рекомендації щодо обрання виду діяльності та допомогу в складанні бізнес-планів.

Впродовж 2011 року міським центром зайнятості було проведено 55 семінарів, до яких було залучено 917 осіб. Семінари проводились на тему: "Від бізнес - ідеї до власної справи", "Як розпочати свій бізнес", "Служба зайнятості працівникам села", "Ефективне ведення сільського господарства". В результаті проведених заходів 80 осіб з числа безробітних зареєстрували підприємницьку діяльність та отримали одноразову виплату допомоги по безробіттю для зайняття підприємницькою діяльністю.

Енергозбереження. Екологія. Міжнародна технічна допомога по реалізації заходів з енергозбереження та охорони навколишнього середовища.

За даними моніторингу за 2011 рік рівень оплати комунальних підприємств і організацій міста за спожиту електричну енергію склав 98,0%, їх загальна заборгованість в порівнянні з 01.01.2011р. збільшилася на 445 тис.грн. і станом на 01.01.2012р. складає 3,3 млн.грн., в т.ч ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго" - 1,2 млн.грн., КП "Івано-Франківськводокотехпром" - 1,6 млн.грн.

Рівень оплати за 2011р. за спожитий природний газ ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго" перед ДК "Газ України" складає 102,5%. Крім того, згідно із Законом України від 12.05.2011р. №3319 списано заборгованість комунального підприємства перед газопостачальним підприємством на суму 59,4 млн.грн. і загальна заборгованість перед ДК "Газ України" станом на 01.01.2012р. становила 49,4 млн.грн. Перед НАК "Нафтогаз України" рівень оплати за спожитий ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго" природний газ складає 37,3% (заборгованість – 35,7 млн.грн.). За 2011 рік загальна заборгованість комунального підприємства перед газопостачальними підприємствами (ДК "Газ України" і НАК "Нафтогаз України") зменшилася на 25,8 млн.грн. і станом на 01.01.2012 р. складала 85,1 млн.грн.

За спожитий природний газ іншими категоріями споживачів міста (крім ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго") рівень оплати становив 95,3%, в тому числі населення – 98,3%.

Рівень оплати населення міста за надані послуги тепло- та гарячого водопостачання перед ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго" за звітний період становить 101,5%. Їх заборгованість станом на 01.01.2012р. перед теплопостачальним підприємством складала 33,8 млн.грн., що 1,0 млн. грн. менше від заборгованості станом на 01.01.2011р. Заборгованість населення міста перед КП "Івано-Франківськводокотехпром" за спожиту холодну воду і послуги з водовідведення станом на 01.01.2012р. складала 7,9 млн.грн. Рівень оплати населення за 2011 рік послуг холодного водопостачання та водовідведення становив 99,6%.

Місто увійшло в число міст, в яких реалізуються заходи проекту USAID "Реформа міського теплозабезпечення в Україні". У 2011 році розроблено проект Міського енергетичного плану на період до 2015 року та стратегічного плану підвищення енергоефективності на період до 2025 року. Передбачається на умовах співфінансування впровадження ряду

енергоощадних заходів з покращення ефективності системи теплопостачання в бюджетних та житлових будівлях. ("Встановлення енергозберігаючих металопластикових вікон у Івано-Франківському навчально-виховному комплексі «загальноосвітня школа-ліцей №23 Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», "Модернізація системи опалення в спеціалізованій загальноосвітній школі №5 м.Івано-Франківська" та ін.)

В рамках реалізації "Державної цільової економічної програми енергоефективності на 2010-2015 роки» проект "Впровадження електричного теплоакumuляційного теплопостачання в ЦТП на вул. Набережна, 28А в м. Івано-Франківську", вартістю 110,5 тис.грн. отримав фінансування з державного бюджету.

Відповідно до підписаного в 2009 році договору між ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго" та Європейським Банком Реконструкції та Розвитку про надання кредиту в розмірі 11,7 млн.євро, угоди Гранту між ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго" та Європейським Банком Реконструкції та Розвитку на 50 млн. шведських крон для реалізації проекту модернізації системи централізованого теплопостачання, ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго" проведено процедуру попередньої кваліфікації учасників по проекту "Реконструкція і модернізація системи централізованого теплопостачання м.Івано-Франківська". Розпочато роботи з розроблення та оформлення тендерної документації для реалізації цього проекту. Кредитні кошти не надходили.

В рамках підписаної у 2009р. угоди на кредит Світового банку у розмірі 7,17 млн.дол. США КП "Івано-Франківськводокотехпром" проводяться заходи з реалізації проекту "Розвиток міської інфраструктури", кінцевий термін погашення – 2025 рік. На реалізацію проекту освоєно за 2010-2011 роки 664,9 тис.дол.США., в тому числі в 2011 році 577,2 тис.дол.США. З них 288,6 тис.дол.США – кредит Світового банку, 288,6 тис.дол.США – грантові кошти шведської організації SIDA. Впродовж 2011 року профінансовано допомогу за розробку техніко-економічного обґрунтування, детального проектування тендерної документації на будівництво лінії обробки мулу з використанням біогазу та на реконструкцію водоочисних споруд, підготовчі роботи для будівництва, допомогу в проведенні закупівель послуги консультанта на проведення будівництва робіт.

Оформлено другу чергу кредиту на 1,456 млн.дол. США. Більша частина кредиту піде на реконструкцію міських очисних споруд. Тут планують спорудити лінію з переробки мулу, якого наразі нагромадилось 180 тисяч тонн, котра дасть змогу видобувати з нього біогаз в обсязі 9640 кубометрів на добу. Його використовуватимуть для внутрішніх потреб комплексу.

За сприяння німецької організації з міжнародного співробітництва GIZ розроблено пілотний проект "Комплексна модернізація будинку по вул. Набережна, 24 м.Івано-Франківська", яким передбачається впровадження ряду заходів, спрямованих на забезпечення мешканців будинку житлово-

комунальними послугами високої якості, технічне переоснащення будинку, підвищення рівня комфорту проживання в ньому та приведення будинку до сучасних вимог якості. Загальний бюджет проекту складає 2114 тис. грн., для реалізації його заходів передбачені кошти державного та міського бюджетів, кошти мешканців та кредитні кошти. У 2011р. утеплено огорожувальні конструкції будинку, встановлено індивідуальний тепловий пункт та проведено інші роботи на загальну суму 1,3 млн.грн.

За сприяння GIZ проведено також обстеження і розроблена кошторисна документація для 4 житлових багатоквартирних будинків, за сприяння USAID проведено обстеження 10 багатоповерхових житлових та 5 бюджетних будівель.

Розпочалася реалізація проекту «Підвищення енергоефективності в будівлях навчальних закладів м.Івано-Франківська» за рахунок кредиту НЕФКО (3 млн.грн.). Розроблена та передана для проведення експертизи кошторисна документація на відновлення теплової ізоляції трубопроводів, встановлення тепловідбивних екранів між стінами і радіаторами та на заміну вікон і дверей.

На основі «Екологічного паспорта м.Івано-Франківська», в якому наведені основні екологічні показники, що характеризують стан навколишнього середовища на території нашого міста, підготовлена «Програма охорони навколишнього середовища м.Івано-Франківська на 2011-2015 роки». Фінансування природоохоронних заходів Програми загальною вартістю 1,5 млн.грн. у 2011р. здійснювалося за рахунок коштів міського та обласного екологічних фондів.

Місто Івано-Франківськ – член мережі екологічно стійких міст України, за сприяння якої передбачається впровадження у нашому місті системи екологічного управління (в т.ч. і екологічного моніторингу).

Головні перешкоди на шляху впровадження енергоефективних заходів – відсутність механізмів реалізації та фінансування програм і проектів енергозаощадження, а також механізмів економічного стимулювання ощадливого споживання енергоносіїв, через брак коштів на реалізацію зазначених заходів.

Розвиток будівельної галузі

В 2011 році в м.Івано-Франківську збереглася позитивна динаміка щодо збільшення обсягу виконаних будівельних робіт в цілому по галузі та по основних видах будівельної діяльності. У 2011р., за попередніми даними, підприємствами обласного центру виконано будівельних робіт на суму 484,0 млн.грн., що на 4,7% більше рівня 2010р. У загальнообласному обсязі будівельних робіт їх частка становила 55,1%.

На загальну тенденцію у 2011р. найбільше вплинула діяльність підприємств, що займалися будівництвом будівель та споруд, частка яких у загальному обсязі склала 73,6%. Порівняно з 2010р. обсяги робіт збільшилися на 6,3%. Серед них зростання обсягів досягнуто на будівництві доріг, аеродромів та влаштуванні поверхні спортивних споруд (у 4 рази), загальнобудівельних (на 1,8%) та інших будівельних (на 27,2%) роботах.

Підприємства із встановлення інженерного устаткування будівель і споруд наросили обсяги на 2,7%. Не досягнуто рівня 2010р. у роботах з підготовки будівельних ділянок на 14,9%.

За характером будівництва роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння склали 80,2% від загального обсягу, з капітального та поточного ремонтів – 15,8% та 4,0%, відповідно.

Завдяки сприянню забудовникам через дозвільну систему, низькі ставки єдиного податку за останні 9 років в м.Івано-Франківську спостерігається позитивна динаміка щодо введення в експлуатацію житла (за виключенням кризового 2008 року).

От і за результатами 2011 року порівняно з 2010р. зросли на 46,6% обсяги введеного житла. За 2011р. у м.Івано-Франківську та селах, підпорядкованих міській раді, введено в експлуатацію 297,15 тис.м² житла, з них 43,2 тис.м² – індивідуальна забудова.

Введення житла, тис.кв.м

360						297,15
310						
260						
210		174,1		194	202,68	253,95
160	153,3		152			
110		138,1		179,1	162,1	
60	112,8		125,1			
10	40,5	36	26,9	14,9	40,6	43,2
	2006р	2007р	2008р	2009р	2010р	2011р

Введено житла, всього:

індивідуальне будівництво

багатоквартирне будівництво

Загалом за 2011р. введено в експлуатацію 3915 квартир. Середній розмір квартири по міській раді становив 76 м² загальної площі, у т.ч. у сільській місцевості – 78 м², в обласному центрі – 75 м².

Серед збудованих квартир переважали дво- та однокімнатні (72,3% загальної кількості), частка трикімнатних квартир складала 21,8%, чотирикімнатних і більше – 5,9%.

Із об'єктів соціальної сфери протягом 2011 року введено в експлуатацію медичний центр, фітнес-центр, амбулаторії та пункти медичного обслуговування на 216 відвідувань у зміну, учбово-лабораторні будівлі загальною площею 3433 м². Серед інших об'єктів – торгові центри, магазини загальною площею 16,8 тис.м², будівлі торгових ринків загальною площею 186 м², 6 офісних будівель, 7 торговельних будівель, ресторан на 200 посад. місць, 2 культові будівлі, потужності з виробництва конструкцій будівельних дерев'яних та виробів столярних і теслярських, теплові мережі, лінії електропередачі, волоконно-оптичні лінії зв'язку та ін.

Проведено конкурс на закупівлю робіт з будівництва об'єкту "Проект землеустрою та будівництва комплексу гідротехнічних споруд для охорони (захисту) земель від підтоплення на території с.Вовчинці".

На виконання Угоди щодо регіонального розвитку Івано-Франківської області між Кабінетом Міністрів України та Івано-Франківською обласною радою інформуємо, що управлінням капітального будівництва виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради проведено тендер на проектно-пошукові роботи по будівництву магістральної автодороги вул.Івасюка-р.Бистриця Солотвинська (міст) - с.Клузів - Галицьке шосе, на основі якого укладена угода з АТЗТ "Київсоюзшляхпроект" на розробку проектної документації на стадії "Проект". Вартість угоди – 1597,21 тис.грн. Завершено виготовлення ПКД. Станом на 01.01.2012р. виконано робіт на 1302,0 тис.грн., з міського бюджету профінансовано 892,0 тис.грн. Фінансування з державного бюджету протягом 2011 року не було.

Політика у сфері обігу споживчих товарів

Показник роздрібного товарообороту, який опосередковано свідчить про рівень реальних доходів населення міста, залишається в Івано-Франківську значно вищим за середнє значення по країні, зокрема, за підсумками 2011 року цей показник перевищував загальноукраїнське значення в 1,8 рази (в Івано-Франківську оборот роздрібної торгівлі у розрахунку на одну особу склав 26967 грн., по Україні – 14782 грн.).

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено товарооборот торгової мережі підприємств, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) у 2011р. становив 6520,6 млн.грн., що на 19,8% більше обсягу 2010р.

Загальний обсяг продажу споживчих товарів (за розрахунковими даними) у 2011р. склав 6718,8 млн.грн. і у порівнянні з 2010р. збільшився на 19,5%.

Торгівлю товарами народного споживання в місті станом на 01.01.2012р. здійснює 1489 магазинів загальною площею 149,2тис кв.м та 599 підприємств ресторанного господарства на 33223 посадкових місць. Забезпеченість торговою площею на 1 тис. мешканців міста в поточному році припадає 637,5 кв.м проти 595,2 кв.м в 2010 році. Побутове обслуговування населення здійснюється через 366 підприємств побуту. За 2011 рік торговельна мережа міста збільшилась на 16 підприємств торгівлі, 9 підприємств ресторанного господарства та підприємства побутового обслуговування населення.

Спостерігається тенденція щодо відкриття торговельних центрів з продажу продовольчих і непродовольчих товарів, в місті діє 43 торговельних центрів. Для покращення поставки продукції місцевого виробника в торгові центри підготовлено Меморандум щодо співпраці торгових центрів і підприємств харчової промисловості.

Велика увага приділяється питанню реалізації продукції харчової промисловості в фірмових торгових підприємствах торгівлі міста, яка налічує 56 підприємств. В місті функціонує 82 фірмових торгових підприємства, із них 51 - тимчасові заклади торгівлі-павільйони, де здійснюється реалізація продукції підприємств харчової промисловості за цінами виробника.

У задоволенні потреб населення у товарах значне місце продовжує належати ринкам, однак за останні п'ять років населення надавало перевагу стаціонарним торговельним об'єктам, зокрема, нововідкритим супергіпермаркетам. В місті здійснюється реалізація регіональної Програми удосконалення функціонування ринків, яка передбачає ряд заходів, спрямованих на покращення їх роботи, поповнення місцевого бюджету, забезпечення зайнятості населення, зміцнення матеріально-технічної бази ринків усіх форм власності і підпорядкування.

В даний час в місті працює 15 ринків на 5275 торгових місць, з яких – 6 ринків з торгівлі товарами непродовольчої групи (40%), 1 – з торгівлі продовольчою групою товарів (6,0%) та ринків з торгівлі змішаною групою товарів (54,0%).

Частка сільськогосподарських продуктів, придбаних населенням у 2011р. на організованих ринках з їх продажу, склала 2,2% загального обсягу продажу споживчих товарів.

На ринках міста створені умови для відкриття фермерських кутків. Сьогодні на чотирьох продовольчих ринках виділено 110 місць для фермерських господарств. Крім того на ринках ТЗОВ «Торговий сервіс» та ринок «Східний ТЗОВ «Гаразд України» одночасно можуть здійснювати торгівлю сільськогосподарською продукцією фермерські господарства з 65 автомобілів.

Постійно проводиться робота щодо ліквідації в місті незаконної торгівлі на вулицях та площах. Спільно з мобільною групою щоденно проводились рейди з припинення незаконної торгівлі на вулицях: Незалежності, Шпитальній, Старозамковій, площі Ринок. На порушників чинного законодавства складено 38 приписів та 191 адміністративних протоколів за ст.160 КУпАВ.

Особливу увагу потрібно приділити розвитку малого бізнесу, суб'єкти якого, не маючи достатніх коштів для будівництва капітальних об'єктів бізнесу, здійснюють діяльність із малих архітектурних форм. Так, на сьогодні склалася ситуація з розміщенням на території міста застарілих малих архітектурних форм, які не відповідають сучасним вимогам.

Вирішення означеної проблеми можливе завдяки комплексному підходу до процесу розміщення та припинення функціонування малих архітектурних форм. У зв'язку з чим розроблено «Положення про виносну дрібнороздрібну торгівлю та надання послуг у сфері розваг на території м.Івано-Франківська». Прийняття цих правил дасть змогу поліпшити зовнішній вигляд міста за рахунок демонтажу застарілих малих архітектурних форм, установлення сучасних, котрі відповідають вимогам сьогодення.

З метою ліквідації стихійної торгівлі на вулицях і площах міста потрібно передбачити будівництво на ринках торгових павільйонів для розміщення більшої кількості торгуючих, зокрема, фірмової торгівлі, заповнення вільних торгових місць на ринках.

Враховуючи ці фактори, необхідно спрямувати зусилля на:

- забезпечення дотримання процедури підготовки і прийняття регуляторних актів, публічного обговорення нових регуляторних актів;
- чіткого визначення процедури отримання дозволів на розміщення виносної торгівлі на території міста;
- забезпечення участі суб'єктів малого підприємництва у тендерах на виробництво (поставку) продукції, товарів, послуг громадського харчування для міських потреб;
- задоволення потреб населення, зокрема малозабезпечених верств, у якісних товарах, запобігання необґрунтованому зростанню цін на споживчому ринку, в тому числі на соціально значущі продовольчі товари;
- врегулювання відносин, пов'язаних з організацією та функціонуванням роздрібних ринків, створення умов для продажу сільськогосподарської продукції безпосередньо її виробниками;
- сприяння підтримці вітчизняного виробника шляхом проведення виставок-продажів, ярмарок, забезпечення необхідною кількістю торгових місць та створення необхідних умов для їх роботи;
- забезпечення належного державного рівня контролю та нагляду за якістю та безпекою продовольчої та непродовольчої груп товарів.

Ефективне управління об'єктами комунальної власності міста

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення міського бюджету, місто щорічно виставляє на приватизацію майно, яке перебуває в комунальній власності, перелік якого затверджується рішенням сесії міської ради. Протягом 2011 року Фондом комунальної власності здійснено приватизацію 19 об'єктів площею 5415,68 кв.м на суму 4623,630 тис.грн. До міського бюджету у 2011 році перераховано 4 130,0 тис.грн. без ПДВ. Приватизація об'єктів у 2011 році здійснювалася шляхом викупу, 5 об'єктів пропонувалися для продажу з аукціону. Один об'єкт викуплено, на інші 4 об'єкти не було бажаючих придбати.

За рішеннями господарського суду Івано-Франківської області, у зв'язку з несплатою покупцями коштів за об'єкти приватизації, розірвано 3 договори купівлі-продажу на загальну суму 735,695 тис.грн. без ПДВ.

Інформація про приватизацію об'єктів комунальної власності міста за період з 01.01.2008 р. по 31.12.2011 р. приведена нижче у таблиці.

№ п/п	Показники	2008 рік	2009 рік	2010 рік	2011 рік
1	Кількість приватизованих об'єктів, шт	43	102	57	19
2	Площа приватизованих приміщень, тис.кв.м	6,4	8,8	3,0	5,41
3	Сума коштів, на яку укладено договори купівлі-продажу (без ПДВ), тис.грн.	10 380,8	16 920,7	4 876,5	4 623,6
4	Заплановані показники, тис.грн.	8 000,0	14 000,0	23 000,0	7 000,0
5	Сума коштів, перерахованих до міського бюджету, тис.грн.	11 430,0	17 000,0	5 377,6	4 130,0

Майнові ресурси використовуються також для наповнення загального фонду бюджету міста. Впродовж 2011 року до бюджету надійшло 6,5 млн.грн. орендної плати за об'єкти комунальної власності, що склало 100% виконання планового показника, однак у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року надходження зменшилися на 166,3 тис.грн. Загальна площа нежитлових приміщень, переданих в оренду, станом на 01.01.2012р. становить 57,1 тис.кв.м, з яких 29,1 тис.кв.м нежитлових приміщень перебуває в оренді з пільговим нарахуванням орендної плати в розмірі 1,2 грн. в рік з врахуванням ПДВ. Загальна площа нежитлових приміщень, переданих в безоплатне користування (позичку), станом на 01.01.2012р. становить 2,5 тис.кв.м.

Зменшення надходжень у 2011 році від оренди об'єктів комунальної власності і, відповідно, надходжень до міського бюджету у порівнянні з 2010 роком зумовлено тим, що протягом 2011 року було приватизовано 19 об'єктів нерухомого майна площею 5,4 тис.кв.м. Якщо станом на 01.01.11 місячне нарахування орендної плати з врахуванням ПДВ становило 821,9 тис.грн., то станом на 31.12.11 вказане нарахування вже становило 629,7 тис.грн.

Крім того, протягом 2011 року на 4,2 млн.грн. зросла заборгованість з орендної плати та неустойка, нарахована на підставі п.2 ст.785 Цивільного кодексу України за неправомірне використання юридичними і фізичними особами нежитлових приміщень. Зростання зазначеної заборгованості зумовлене, в основному, тривалим процесом розгляду питання стягнення у судах різних інстанцій та порушенням ВДВС Івано-Франківського міського управління юстиції термінів стягнення заборгованості з юридичних і фізичних осіб, по яких прийняті відповідні рішення суду, що набрали законної сили та видані накази. Станом на 01.01.12 за окремими юридичними та фізичними особами, які орендують або раніше орендували об'єкти комунальної власності територіальної громади м.Івано-Франківська, рахується заборгованість з орендної плати, нарахована на підставі договорів оренди, укладених між виконавчим комітетом міської ради та вказаними юридичними і фізичними особами, а також неустойка, нарахована за безпідставне використання цими юридичними і фізичними особами об'єктів оренди, в сумі 10,2 млн.грн.

З метою недопущення зростання заборгованості з орендної плати та примусового стягнення з вищевказаних юридичних та фізичних осіб наявної заборгованості з орендної плати орендарям, які неналежним чином виконували умови договорів оренди, було направлено 21 повідомлення про припинення чи відмову від договорів оренди; 44 претензії про неналежне виконання умов договорів оренди; передано в прокуратуру документи для подання в судові інстанції 12 позовних заяв про примусове розірвання договорів оренди, укладених з юридичними і фізичними особами.

Управління земельними відносинами

Впродовж звітнього періоду продовжується активне використання земельних активів територіальної громади міста з метою наповнення

доходної частини загального фонду бюджету шляхом передачі земель в оренду, про що свідчить щорічне збільшення обсягів надходжень орендної плати за землю з юридичних та фізичних осіб. Так, від плати за землю надійшло 43,4 млн.грн., що на 10,3 млн.грн. (на 31%) більше у порівнянні з минулим роком, однак виконання плану склало 69,9%.

Впродовж 2011 року зареєстровано 240 договорів оренди землі на суму річної орендної плати 4,7 млн.грн.

Проведено інвентаризацію рішень за період з 2009 року про надання в оренду земельних ділянок та виявлено факти порушення земельного законодавства в частині користування земельними ділянками без правовстановлюючих документів. В управління Держкомзему та облдержземінспекцію направлені матеріали по 309 СПД щодо усунення порушень земельного законодавства (користування земельними ділянками без правовстановлюючих документів) та по 272 СПД, які використовують земельні ділянки без правовстановлюючих документів, для здійснення перевірки зі складанням акту дотримання вимог земельного законодавства.

З метою посилення роботи з наповнення міського бюджету від плати за землю діє комісія по визначенню та відшкодуванню збитків власникам землі та землекористувачам. На 7 засіданнях комісії розглянуто 71 об'єкт, визначено розмір збитків, які нанесені міській раді суб'єктами господарювання. За результатами засідань комісії направлено до господарського суду позовні заяви, 13 СПД погодили і підписали договори відшкодування на суму 826 тис.грн. Підготовлено 14 касаційних скарг, які подані на постанови Львівського апеляційного господарського суду, де скаржником є Івано-Франківська міська рада, 7 з них знаходиться в провадженні.

В 2011 році надходження від продажу землі склали 7,3млн.грн., що на 1,3 млн.грн. менше, ніж за 2010 рік. Укладено 34 договори купівлі-продажу земельних ділянок на суму 5 млн.грн., (2010р. - 37 договорів на суму 5,8 млн.грн). Проте, збереження у 2011 році тенденції до скорочення платоспроможного попиту на земельні ділянки, а також чинне законодавство, згідно з яким стартова ціна земельних ділянок, виставлених на торги, не повинна бути меншою, як їх нормативна оцінка, яка в даний час набагато вища реальної ринкової вартості земельних ділянок, можуть призвести до проблем у проведенні аукціонів з продажу земельних ділянок.

Продовжуються роботи по інвентаризації земель міста відповідно до Програми проведення інвентаризації земель міста Івано-Франківська. В жовтні 2011 року було оголошено про проведення процедури закупівлі послуг дослідження та розробки в галузі геодезії і розробки корисних копалин (кадастр і моніторинг земель, інвентаризація земель м.Івано-Франківська). Через невідповідність вимогам документації конкурсних торгів 2-х учасників, які подали документи, відкриті торги були відмінені.

В результаті проведення землепорядних робіт по встановленню межі міста (роботи виконує ДП "Івано-Франківський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою") цього року виконано робіт на суму 30,0 тис.грн. На даний час роботи продовжуються, однак з причини того, що на

рішення Івано-Франківського окружного адміністративного суду Тисменицькою РДА подано апеляцію у Львівський апеляційний суд, роботи неможливо завершити в даний час.

В рамках реалізації інвестиційного проекту будівництва заводу з випуску гіпсокартонних плит французькою фірмою "Сен Гобен" проведено оформлення документів на землю КП "Полігон ТПВ" на вул.Марковецькій.

Проводились роботи зі створення бази даних землекористувачів у Хриплинській інвестиційно-промисловій зоні, однак через відсутність повної інформації по землекористувачах роботи не завершені.

Невирішеним залишається питання створення автоматизованої бази даних землекористувачів, вирішення якого можливе після проведення суцільної інвентаризації земель міста.

Реформа житлово-комунального господарства

У 2011 році для виконання робіт по об'єктах житлово-комунального господарства міста із загального фонду виділено 19 млн.грн. та 9,5 млн.грн. — із спеціального фонду.

З метою вдосконалення системи управління житлово-комунальним господарством міста, залучення інвестицій в розвиток житлово-комунальної сфери, забезпечення ефективності використання коштів споживачів і міського бюджету реалізується Комплексна програма реформування та розвитку житлово-комунального господарства м.Івано-Франківська на 2011-2015 роки "Реформи, порядок, розвиток", яка затверджена рішенням сесії міської ради від 24.02.2011р. №71-VII.

Для відновлення платоспроможності, яка на даний час є єдиним способом покращення ситуації у фінансово-господарській діяльності окремих комунальних підприємств (КП "Івано-Франківськліфт") та ЖЕО (шляхом укладення мирових угод, розстрочення боргів, прощення штрафних санкцій та пені), прийнято рішення сесії міської ради від 24.02.2011р. №72-VII щодо позбавлення даних підприємств статусу "особливих" та порушення процедури банкрутства. Дане рішення сесії набуває чинності з моменту виконання вимог пунктів 2, 3, 4, 5 рішення Івано-Франківської міської ради «Про комплексну програму реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Івано-Франківська на 2011-2015 роки «Реформи, порядок, розвиток» від 24 лютого 2011 року.

Також відповідно до рішення сесії міськради створено «Єдиний розрахунковий центр» (ЄРЦ), який виступає головною компанією і керуватиме житловим фондом, що перебуватиме на його балансі, забезпечуватиме належну експлуатацію та утримання майна. ЄРЦ приведено тарифи на послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій у відповідність до чинного законодавства, розподілено функції виконавця та замовника послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій. З листопада 2011 року нормативна частина реалізації житлово-комунальної реформи перейшла у практичну площину. Проводились роботи щодо створення контакт-центру 750-600, який обладнаний чотирма лініями зв'язку. Всі звернення та скарги мешканців

записуються у спеціально розроблену програму, ідентифікуються тощо. Таким чином кожен споживач має можливість у будь-який час побачити стан виконання свого звернення, що є унікальною на сьогодні можливістю. Найближчим часом планується передача прав доступу до такої бази іншим компетентним службам.

З метою покращення фінансово-господарського стану комунальних підприємств та організацій міста з липня 2011 року на засіданнях балансової комісії розглянуто та проаналізовано фінансові звіти по результатах роботи за 2010 рік та впродовж 2011 року 22-х комунальних підприємств та організацій.

В 2011 році реалізується проект "Участь громади у місцевому самоврядуванні через створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та соціальне партнерство" – переможець Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування з бюджетом 1915 тис. грн., які направлені на ремонт 5-ти будівель.

З метою створення сприятливих умов для створення та функціонування ОСББ, утримання багатоквартирних житлових будинків, а також підвищення ефективності управління житловим фондом шляхом формування конкурентного середовища на ринку комунальних послуг прийнято сесією міської ради Програму сприяння створенню та функціонуванню об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на території міста Івано-Франківська.

Однак, і надалі проблемними залишаються такі питання, як: зношеність житлового фонду, необхідність заміни старих та аварійних ділянок водопровідних та каналізаційних мереж; погашення заборгованості з виплати заробітної плати працівникам ЖЕО, які ліквідуються.

Підготовка до відзначення на державному рівні 350-річчя заснування міста Івано-Франківська

Місто Івано-Франківськ у травні 2012 року відзначатиме 350-річчя з часу заснування. Усвідомлюючи необхідність збереження історико-культурної спадщини, виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради ініціював відзначення у 2012 році 350-річчя міста Івано-Франківська на державному рівні.

З цієї метою прийнято рішення сесії VXIII Івано-Франківської міської ради від 25.03.2011р. №137- VXIII "Про затвердження заходів з підготовки до 350-річчя заснування міста Івано-Франківська".

11 травня 2011 року видано розпорядження КМУ №396-р "Про підготовку та відзначення у 2012 році 350-ї річниці заснування м.Івано-Франківська".

На звернення виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради та обласної державної адміністрації Національним банком України підготовлено до випуску пам'ятну монету, присвячену 350-річчю міста Івано-Франківська. Також Українським державним підприємством поштового зв'язку "Укрпошта" за рахунок власних коштів буде випущено поштову марку, конверт "Перший день" та проведено спецпогашення.

Постійно ведеться робота щодо підготовки до 350-річчя міста. Частина заходів, які заплановані на 2011 рік, уже в стадії виконання.

Станом на 01.01.2012р. з міського бюджету профінансовано виконання будівельних та ремонтних робіт на суму 1153,2 тис.грн., а саме:

- ремонтні роботи пам'яток архітектури центральної частини міста (17 будинків), в тому числі ПКД – 17,3 тис.грн.;
- капітальний ремонт вул.Т.Шевченка (ПКД) – 7,6 тис.грн.;
- комплексний благоустрій (реконструкція) скверу Воїнів Інтернаціоналістів (в т.ч. ПКД) – 9,4 тис.грн.;
- реконструкція парку культури і відпочинку ім.Т.Шевченка (в т.ч. ПКД) – 197,2 тис.грн.;
- капітальний ремонт благоустрою алей парку ім.Т.Шевченка з влаштуванням фундаменту під пам'ятник – 249 тис.грн.;
- капітальний ремонт приміщень Центрального народного дому на вул.Т.Шевченка, 1 (ПВР+роботи) – 441,6 тис.грн.;
- капітальний ремонт вул.Вірменської від площі Ринок до вул.Шпитальної (в т.ч. ПКД) – 20,0 тис.грн.;
- будівництво пам'ятника Т.Шевченку – 187,7 тис.грн.;
- капітальний ремонт міських скверів по вул.Незалежності – Шухевичів та Грюнвальдській (в т.ч. ПКД) – 23,4 тис.грн.

Відкрито консульське представництво Республіки Польща у м. Івано-Франківську.

Проведено робочі переговори, зустрічі з метою опрацювання архівних даних щодо історичного спадку м. Івано-Франківська з працівниками архіву м. Львова, Відня, Кракова. Є домовленість про готовність передачі фондів фільмокопій з Варшавського архіву для роботи.

Погоджуються питання щодо проведення в Будинку Уряду м. Києва виставки здобутків м. Івано-Франківська у соціально-економічному та культурному розвитку з презентацією робіт фотомитців «Івано-Франківськ». Минуле і сьогодення», листівок «Видатні люди нашого міста».

Населення. Трудові ресурси. Доходи населення.

Протягом останніх років у місті спостерігалась позитивна динаміка чисельності наявного населення, яка забезпечувалась переважно за рахунок природного приросту. Станом на 1 січня 2012р. у м.Івано-Франківську та селах, підпорядкованих міськраді, проживало 241,7 тис. осіб. Кількість жителів за 2011р. збільшилась на 697 осіб. Такі зміни відбулись за рахунок природного (на 633 особу) та міграційного (на 64 особи) приростів.

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) у 2011р. становила 74,4 тис. осіб, що на 3,2% менше, ніж у 2010р., і складає 33,8% середньооблікової кількості штатних працівників по області.

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників у 2011р. склала 2258 грн., що на 14,0% більше, ніж у 2010р., і на 2,1% перевищує середньообласний показник.

Слід відмітити, що з липня поточного року спостерігається тенденція до зменшення заборгованості з виплати заробітної плати на економічно - активних підприємствах, установах та організаціях міста. Так, станом на 01.01.2012р. заборгованість із виплати заробітної плати склала 2153,8 тис.грн., що на 15,9% менше, ніж станом на 1 серпня п.р., однак у порівнянні з початком року збільшилась на 51,7%.

Загальна сума невиплаченої заробітної плати на підприємствах, в установах, організаціях (враховуючи підприємства-банкрути та економічно неактивні підприємства) м.Івано-Франківська станом на 01.01.2012 року становила 5,1 млн.грн., що в 1,8 рази більше, ніж на початок 2011 року.

Збільшення боргу спостерігалось на промислових підприємствах і в торгівлі. Найбільше заборгували своїм працівникам промислові підприємства (38,4% усієї суми боргу), будівельні організації (24,2%), організації, що надають комунальні та індивідуальні послуги (16,1%).

У структурі загальної суми боргу 41,8% або 2,1 млн.грн. припадає на економічно активні підприємства, що на 12,8 % менше, ніж на 01.12.2011р; на 13,5 % збільшилась заборгованість на підприємствах – банкрутах і станом на 01.01.2012р. становить 47,0% або 2,4 млн.грн., решта – 11,2% або 0,6 млн.грн. припадає на економічно неактивні підприємства, які призупинили діяльність у 2010р. і попередніх роках. Станом на 1 січня 2012 року вчасно не отримали заробітну плату 873 працівники на економічно активних підприємствах.

Тіньова економіка та нелегальна зайнятість населення залишаються одним із найбільш поширених негативних явищ, як в Україні, так і в місті.

Насамперед це стосується малого бізнесу. Так, протягом 2011 року зареєстровано 3633 трудових договори між працівником та фізичною особою, з них договорів, в яких: заробітна плата, яка перевищує мінімальну – 306 (8,5%); мінімальна заробітна плата – 2633 (72,5%); 0,75 мінімальної заробітної плати – 42 (1,2%), 0,5 мінімальної заробітної плати – 572 (15,8%); 0,25 мінімальної заробітної плати – 80 (2,2%).

При виконавчому комітеті діє робоча група з виявлення суб'єктів господарювання, які використовують найману працю без оформлення трудових відносин. За 2011 рік перевірено 524 суб'єкти господарювання, виявлено 179 неоформлених найманих працівників. В ході перевірок було оформлено та зареєстровано у відповідних центрах зайнятості 136 трудових договори. Сума легалізованої заробітної плати становить 129,4 тис.грн.

Інформація про стан додержання мінімальних гарантій в оплаті праці, легалізації заробітної плати та погашення заборгованості з її виплати заслуховується на оперативних нарадах у міського голови та розміщується на сайті виконкому міської ради та в засобах масової інформації. Крім того, щотижнево інформується міська прокуратура про стан заборгованості із виплати заробітної плати в розрізі економічно активних підприємств-боржників для вжиття заходів прокурорського реагування.

Ринок праці

Станом на 01.01.2012 року на обліку в Івано-Франківському міському центрі зайнятості перебувало 2537 безробітних, рівень зареєстрованого безробіття в місті склав 1,60 відс. проти 1,34 відс. станом на 01.01.2011р. Основними причинами збільшення рівня зареєстрованого безробіття стало: збільшення в 2011 році кількості зареєстрованих безробітних, які припинили діяльність як фізичні особи-підприємці – 178 осіб проти 78 осіб у 2010 році; збільшення кількості реєстрації осіб, звільнених у зв'язку з реорганізацією, скороченням чисельності та ліквідацією підприємств – 436 проти 288 осіб в 2010 році; можливість в 2011 році реєструватись в центрі зайнятості з метою пошуку роботи, незалежно від місця реєстрації (прописки); зміни пенсійного законодавства, які вплинули на збільшення чисельності реєстрації в міському центрі зайнятості жінок передпенсійного віку та продовження терміну їх перебування на обліку.

Серед безробітних 61,7 відс. становили жінки, 67,4 - особи, які займали посади службовців, 26,3 відс. - працювали за робітничими професіями, 53,7 відс. - молодь у віці до 35 років.

Протягом січня-грудня 2011 року за сприяння служби зайнятості працевлаштовано 3444 особи, в тому числі працевлаштовано на дотаційні робочі місця 213 безробітних, залучено до громадських робіт 446 осіб, 80 осіб отримали одноразову виплату допомоги по безробіттю для зайняття підприємницькою діяльністю, до професійного навчання залучено 974 особи, з них працевлаштовано після закінчення навчання 480 осіб.

Згідно з даними, які надійшли до міського центру зайнятості, протягом 2011 року передбачалось вивільнити з підприємств, установ і організацій в зв'язку з скороченням чисельності, реорганізацією або перепрофілюванням підприємств 8980 осіб, фактично вивільнено 1250 осіб (13,9%).

Впродовж 2011 року за рахунок всіх джерел фінансування введено в дію 6968 нових робочих місць, що на 223 менше, ніж у 2010 році, навантаження на одне вільне робоче місце збільшилось до 15 проти 14.

Міжнародні зв'язки

Одним із напрямів діяльності виконавчого комітету міської ради, спрямованих на економічний і соціальний розвиток міста, є підтримка економічної, культурної та освітньої співпраці з містами зарубіжжя. Станом на 01.01.2012р. місто Івано-Франківськ має документально оформлені поріднені зв'язки з 22 органами місцевого самоврядування Польщі, Угорщини, Росії, Румунії, Чехії, Білорусії, Литви, Латвії та США. Досвід цих країн є особливо цінним для міста, зокрема, у питанні впровадження міжнародних норм та стандартів в роботі органів місцевого самоврядування. Підписані партнерські угоди дають можливість розвивати та поглиблювати міждержавні й міжрегіональні економічні, соціальні та гуманітарні зв'язки. У звітному році активна культурна співпраця відбувалась з польськими містами Жешув, Свідніца, Люблін, Кошалін, з Новосольським повітом, латвійським містом Єлгава, чеським Пршеров. Проведено роботу по організації та узгодженню процедури підписання ще двох угод про співпрацю із закордонними муніципалітетами (м.Руставі, Грузія, округ Арлінгтон, США).

Протягом 2011 року було організовано 14 міжнародних візитів представників виконавчого комітету, депутатського корпусу, учнів міста, працівників культури, освіти, медицини до поріднених і партнерських міст за кордоном. Наше місто впродовж цього ж періоду відвідали з офіційними візитами 22 іноземних делегації та групи з поріднених і партнерських міст та дипломатичних установ іноземних держав в Україні. Великого значення у розвитку міжнародної співпраці набувають ділові зв'язки між підприємствами і окремими підприємцями міста з партнерами за кордоном, зокрема у поріднених містах. З метою налагодження ділового партнерства організовуються міжнародні інвестиційні ярмарки, форуми, зустрічі. Таким чином, представники ділових кіл нашого міста брали участь у економічних заходах, що проводились в польських містах Хшанув, Люблін, Кошалін. Понад 40 представників поріднених і партнерських міст взяли участь у Міжнародному інвестиційно-економічному форумі „Партнерство і перспектива”, що проводився в м.Івано-Франківську 24-25 листопада.

З метою інформування громадськості міста про Європейський Союз та євроінтеграційні прагнення України в місті проведено святкові заходи до Дня Європи у травні 2011р. Для дослідження та врахування думки громадськості міста на офіційній Інтернет-сторінці виконавчого комітету проводилось опитування щодо ставлення до європейської та євроатлантичної інтеграції України, необхідності популяризації міста тощо. З метою інформування громадськості про міжнародні зв'язки міста з муніципалітетами міст зарубіжжя підготовлено серію радіопередач про поріднені міста Івано-Франківська «Дружба народів», що транслювалась протягом квітня-травня ТРК «Вежа».

У звітному році проводилась цілеспрямована робота з метою отримання містом Почесного Знаку Ради Європи. Підготовлено звіт про діяльність у сфері міжнародних зв'язків та поширення європейських ідей дружби та солідарності на конкурс європейських нагород Парламентської Асамблеї Ради Європи.

Одним із основних напрямків міжнародної співпраці є транскордонне співробітництво. Так, з початком дії нового Європейського інструменту сусідства і партнерства ЄС активізувалася співпраця в рамках програм транскордонного співробітництва. В 2011 році на 2-ий конкурс Програми транскордонної співпраці Польща-Білорусь-Україна підготовлено 7 спільних проектів з порідненими містами Люблін, Жешув. Спільно з м.Люблін було також розроблено проект на конкурс по Програмі ЄС «Східна Європа». По Програмі «Рух Угоди мерів на схід" з партнерським м.Руставі, Республіка Грузія, підготовлено новий проект.

В рамках оголошеного третього конкурсу Програми Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна активна співпраця по підготовці 4 спільних проектів проводилась з порідненим містом Бая Маре в Румунії. В 2011 році розпочалась реалізація інфраструктурного проекту "Покращення навколишнього середовища в м. Івано-Франківську та прилеглих регіонах шляхом застосування екологічно безпечних технологій управління твердими побутовими відходами з використанням досвіду м. Бая Маре, Марамуреш

(Румунія)", загальною вартістю проектних заходів на території м.Івано-Франківська 584,8 тис. євро. Проект співфінансується з коштів ЄС.

Враховуючи значний бюджет вищезгаданих програм транскордонного співробітництва та інших донорських організацій виникла необхідність оптимізації роботи з грантовими проектами. З цією метою прийнято рішення виконкому міської ради «Про створення робочої групи з питань підготовки та реалізації грантових проектів». Для підвищення кваліфікації як членів робочої групи, так і для інших працівників структурних підрозділів виконкому і сільських рад приміських сіл було організовано та проведено навчання з питань проектної діяльності.

Маючи на меті участь у конкурсах проектів, що фінансуються ЄС, було проведено реєстрацію виконавчого комітету міської ради у міжнародній системі PADOR. Реєстрація MBK в PADOR, як потенційного апліканта, збільшила граничну суму проектних пропозицій і розширила можливість участі міста в проектах МТД як партнера.

Розвиток туристичної галузі

На території міста Івано-Франківська функціонує 98 СПД в галузі туризму, серед них 16 туроператорів та 82 туристичних агенцій, які надали туристичні послуги понад 20 тисячам туристів та понад 10 тисячам екскурсантів. У місті налічується 29 готелів та мотелів, спроможних розмістити понад 1300 туристів щоденно.

З метою наближення туристичної привабливості міста до євро стандартів розробляється створення велосипедної інфраструктури на території міської ради, зокрема у зоні парку культури та відпочинку ім.Т.Г.Шевченка, а також на міському озері. Розроблено та подано на Всеукраїнський конкурс проектів і програм проект «Промоція вело-дозвілля та створення екологічної вело-інфраструктури в контексті проведення в Україні Євро 2012». Проведено роботу над підготовкою нового екскурсійного маршруту «Підземеллями старої фортеці» та підготовлено відповідний проект для залучення коштів міжнародної технічної допомоги. У рамках святкування Дня міста в Івано-Франківську відбулося «Свято Ковалів» - одна з найбільших культурно-мистецьких подій і цікава туристична принада міста, один з найбільших ковальських фестивалів у Східній Європі. Проведено фестиваль «Свято Хліба», присвячений завершенню обряду обжинків, на якому мешканці та гості міста змогли ознайомитися з продукцією хлібопекарських підприємств міста та послухати виступи найкращих фольклорних колективів.

Завершено реалізацію проекту ПРООН та компанії «Кока-Коли» - «Кожна краплина має значення» з реконструкції каптажованого джерела в парку ім.Т.Г.Шевченка. Завершено зйомки короткометражного екологічного фільму «Але» та видано екологічну пам'ятку для школярів «Полічімо до трьох» з метою підвищення рівня свідомості школярів щодо необхідності бережливого ставлення до довкілля.

Завершено роботу над упорядкуванням екскурсійно-туристичного путівника «Івано-Франківськ – столиця Прикарпаття». Підготовлено макети

вказівників історичних пам'ятних місць міста та надано пропозиції щодо їх розміщення. Проведено конкурс на кращу оглядову екскурсію по місту до 350-річчя від дня заснування.

Однак, існує ряд питань, які потребують вирішення, особливо враховуючи проведення у 2012 році в Україні чемпіонату Європи з футболу "Євро-2012", а саме: обмеження руху транспортних засобів у центральній частині міста, збільшення кількості інформаційних щитів та вказівників, встановлення меж охоронних зон історико-культурних об'єктів та необхідних зарезервованих територій для провадження туристичної діяльності, збільшення кількості стоянок для паркування туристичних автобусів.

Соціальний захист

В місті відсутня заборгованість з виплати соціальних допомог та з виплати субсидій. Так, протягом 2011 року призначено та поновлено виплату відповідно до діючого законодавства 14747 допомог, виплачено протягом звітного періоду 133,9 млн.грн.

Одним із видів соціальних допомог є житлові субсидії. Так, за 2011 рік звернулося 13796 сімей, призначено субсидію 13017 сім'ям на суму 10,7 млн.грн. Для підтримки незахищених верств населення з міського бюджету компенсовано оплату житлово-комунальних послуг 8508 сім'ям на суму 3,2 млн.грн.

Крім того, з міського бюджету надано допомогу до пенсій 45 ветеранам ОУН-УПА та іншим особам, які зазнали переслідувань, на суму 49,9 тис.грн., підприємствам - надавачам послуг за надані пільги інвалідам зору 1 групи, сім'ям загиблих в Афганістані, ветеранам ОУН-УПА, реабілітованим за ст.3 Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні" на суму 908,6 тис.грн. Виплачено до Дня Перемоги одноразову грошову допомогу 7991 ветерану війни та прирівняним до них особам на суму 2,4 млн. грн.

Проводиться реєстрація осіб, які мають право на пільги, та здійснюється відшкодування організаціям - надавачам послуг за надані пільговикам послуги. Станом на 01.01.2012 року перебуває на обліку в Єдиному державному автоматизованому реєстрі 47,7 тис. осіб, які мають право на пільги. Відшкодовано з коштів державного бюджету організаціям-надавачам послуг за надані послуги пільговим категоріям громадян на суму 35,2 млн. грн.

Через неритмічність фінансування в звітному періоді з державного бюджету програм із надання всіх видів соціальних допомог, виникала затримка з відповідними виплатами одержувачам цих допомог. Також через обмеженість фінансових ресурсів були перешкоди для забезпечення доступності до інфраструктур міста осіб з обмеженими фізичними можливостями.

При виконавчому комітеті міської ради діє Експертна рада, на якій розглядаються питання щодо надання мешканцям міста матеріальної допомоги на лікування. За 2011 рік з міського бюджету на лікування мешканців виділено 322 тис.грн.

3 квітня 2011 року утворено цільовий Фонд надання допомоги онкохворим дітям. У місті на обліку вмсській дитячій поліклініці перебуває 31 онкохвора дитина. Після розгляду на комісії 14 заяв, надано одноразову матеріальну допомогу батькам онкохворих дітей на суму 364 тис.грн.

Важливими питаннями соціальної політики залишаються: обладнання в місті існуючих об'єктів житлово-комунального та громадського призначення спеціальними і допоміжними засобами для осіб з обмеженими можливостями пересування; облаштування спеціальних місць для паркування транспортних засобів, що використовуються для перевезення інвалідів на стоянках, в зонах паркування на вулицях; збереження муніципальних субсидій.

Пенсійна політика

Забезпечення надходжень власних коштів до бюджету Пенсійного фонду України в м. Івано-Франківську станом на 01.01.2012 року склало 920,8 млн. грн. та відповідно до надходжень минулого року надходження власних коштів у 2011 році збільшились на 109,5 млн. грн. або на 13,5%.

Забезпечено своєчасне проведення перерахунків і виплати пенсій відповідно до нормативних актів, які приймалися державою. Протягом 2011 року призначено 3656 пенсій (в тому числі переводи), проведено 4699 перерахунків.

Станом на 01.01.2012 року на обліку в управлінні Пенсійного фонду в м.Івано-Франківську перебуває 52021 пенсіонер.

Середній розмір пенсій на 01.01.2012 року становить 1212,73 грн., що більше середнього розміру пенсії станом на 01.01.2011 року на 96,57 грн. або на 8,7 відсотка.

Проводився посилений контроль за своєчасною сплатою внесків. Страхувальників попереджали про відповідальність за недотримання законодавства про оплату праці, за несвоєчасну сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Незважаючи на заходи, що проводились щодо недопущення виникнення недоїмки, станом на 01.01.2012 року заборгованість до бюджету Фонду становила 16480,0 тис.грн., в тому числі заборгованість по страхових внесках - 10300,7 тис.грн., заборгованість зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування - 6179,3 тис. грн.

Крім того, борг по пільгових пенсіях складає 7641,5 тис.грн., по пенсіях науковців - 75,7 тис. грн..

Протягом 2011 року до порушників платіжної дисципліни застосовано фінансових санкцій на суму 1654,7 тис.грн.

Невирішеною проблемою залишається порушення керівниками підприємств – боржників соціальних прав своїх найманих працівників. Найбільшими платниками-боржниками з дієвим статусом боргу є ТОВ МБЗ “Автоливмаш” - 791,0 тис.грн., в тому числі зі сплати страхових внесків - 229,1 тис.грн., зі сплати єдиного внеску - 561,9 тис.грн., ДП 63 котельно-зварювальний завод – 618,0 тис.грн., в тому числі зі сплати страхових внесків 81,8 тис. грн., зі сплати єдиного внеску - 536,2 тис.грн., Філія “Спілловєр. Шкіряний завод” ТОВ з іноземними інвестиціями “Спілловєр” – 580,0

тис.грн., в тому числі зі сплати єдиного соціального внеску - 580,0 тис.грн. та ін. Крім того, по даних платників обліковується заборгованість з відшкодування витрат на доставку та виплату пільгових пенсій в розмірі 6,3 тис.грн., 252,8 тис.грн., 17,6 тис.грн. відповідно. Працівникам пенсійного та передпенсійного віку підприємств – боржників не буде зараховано трудового стажу при розрахунку (перерахунку) розміру пенсії.

Охорона здоров'я

Основними завданнями закладів охорони здоров'я міста у 2011 році були: надання ургентної та невідкладної допомоги, проведення комплексу протиепідемічних заходів, гарантування рівня медичного забезпечення вагітних і дітей, дотримання стандартів лікування, а також розвиток матеріально-технічної бази. В результаті виконання поставлених цілей збережено ресурсний та кадровий потенціал медичних закладів, покращено матеріально-технічну базу, не допущено спалахів інфекційних хвороб, відмов у наданні допомоги тощо.

В результаті виконання заходів національних, державних, обласних та міських програм у галузі охорони здоров'я забезпечено доступ жителів міста до консультативної допомоги та безоплатного анонімного тестування на ВІЛ-інфекцію, страхування медичних працівників на випадок професійного інфікування ВІЛ/СНІДом, закупівлю інсулінів для хворих цукровим діабетом, недопущення випадків внутрілікарняних інфекцій. В 2011 році для забезпечення життєво-необхідними медикаментами на амбулаторне лікування використано 1,1 млн.грн. Для пільгового медикаментозного забезпечення важкохворих дітей міста в звітному році використано 1086,6 тис.грн. Для пільгової категорії населення проведено зубне протезування 94 особам на суму 49,7 тис. грн.

У 2011 році збережено мережу та потужність лікувально-профілактичних закладів. Штатна чисельність працівників закладів охорони здоров'я міста станом на 01.01.2012р. складала 4220 осіб, серед них 1080 лікарів, 1795 медичних сестер та 1345 осіб допоміжного та технічного персоналу. Рівень кваліфікації лікарів у 2011 році склав 72,3%. Вищу та першу кваліфікаційні категорії присвоєно 80,9% лікарів. Питома вага атестованих медичних сестер досягла 62,1%.

У 2011 році всього в стаціонарах міста проліковано 34 тисячі хворих. Середня тривалість перебування хворого на ліжку зменшилась до 9,7 днів (10,3 днів в 2010р.). В дитячій клінічній лікарні проліковано 4300 дітей, в міському пологовому будинку проліковано та надано пологову допомогу 7050 жінкам, за рік прийнято 2588 пологів. У відділеннях хірургічного профілю виконано 14150 великих оперативних втручань.

В поліклінічних закладах зареєстровано 1,8 млн. відвідувань, що складає 7,5 відвідувань на 1 жителя, це найвищий показник в області. До хворих, які не можуть пересуватись, або тривалий час не відвідували поліклініки, здійснено понад 330 тисяч відвідувань на дому.

Активно використовувались ефективні стаціонарозамінні форми надання медичної допомоги. В денних стаціонарах проліковано близько 9

тисяч хворих, в поліклініках виконано 14 тис. амбулаторних операцій. За рік здійснено 83500 виїздів бригадами швидкої невідкладної медичної допомоги.

У 2011р. збільшилась кількість ультразвукових, ЕКГ та функціональних досліджень, лабораторних аналізів, ендоскопічних і рентгенологічних досліджень, в тому числі флюорографій на власних апаратах, кількість проведених спірографій.

Видатки на охорону здоров'я міста в 2011 році складали 124,9 млн.грн. Структура видатків ще зберігає негативну динаміку попередніх років, 83,8% складає заробітна плата.

Лікувально-профілактичні заклади впродовж 2011року надали платних послуг та отримали благодійних внесків на суму 6 млн. 536 тис. грн., що на 15% більше, ніж у 2010р.

За рахунок різних джерел фінансування продовжувалась модернізація ЛПЗ міста, придбано діагностичну і лікувальну апаратуру, обладнання та устаткування на суму 38 млн. грн. Це дало змогу переоснастити поліклініки і стаціонари рентгенологічною та флюорографічною апаратурою, сучасними УЗД апаратами, гастрофіброскопами, колоноскопами, для ЦМКЛ придбано комп'ютерний багатозрізовий томограф, відеоендоскопічне обладнання та набори для коронарографій і стентувань для відділення малоінвазивної кардіохірургії, суттєво оновлено заклади стерилізаційним обладнанням.

Продовжувались роботи з реконструкції приміщень в лікувально-профілактичних закладах міста, на ремонтні роботи протягом 2011 року затрачено 3,0 млн.грн.

В травні 2011 року на базі ЦМКЛ розпочало роботу відділення малоінвазивної та реконструктивної хірургії, для якого придбано ангіограф фірми «Toshiba» вартістю 22 млн. грн. Ще 580 тис. грн. було затрачено на ремонт та обладнання приміщення, де встановлено апарат. Сучасний ангіограф дав змогу виявляти пошкодження та вади розвитку артеріальних судин головного мозку, серця, проводити стентування. Проліковано 270 хворих, проведено 18 коронарографій, поставлено 23 водії ритму, 6 стентів.

В селі Крихівці відкрито нове відділення загальної практики сімейної медицини. Після капітального ремонту відкрито педіатричне відділення №5 міської дитячої клінічної лікарні на вулиці Г.Хоткевича. Педіатричне відділення обслуговує близько 4 тисяч дітей, серед яких чимало немовлят.

Завершується ремонт басейну на базі міської дитячої клінічної лікарні. Оновлено та передано на баланс закладу басейн у міській поліклініці №2. Для капітальної реконструкції басейну міська рада з бюджету виділила 42 тис. гривень, 25 тисяч грн. виділили депутати міської ради для заміни вікон та дверей.

В мікрорайоні Пасічна відкрито підстанцію №4 швидкої невідкладної медичної допомоги, де постійно чергують дві машини швидкої допомоги. Крім мікрорайону Пасічна, підстанція швидкої допомоги №4 обслуговує паралельно ще й мікрорайон Набережної, а також мешканців, які проживають в районі Калуського шосе та району "Дем'янів Лаз".

В ЦМКЛ завершені комплексні ремонтні роботи з побудови дренажної системи, які розпочалися ще минулого року. Проведено капітальний ремонт

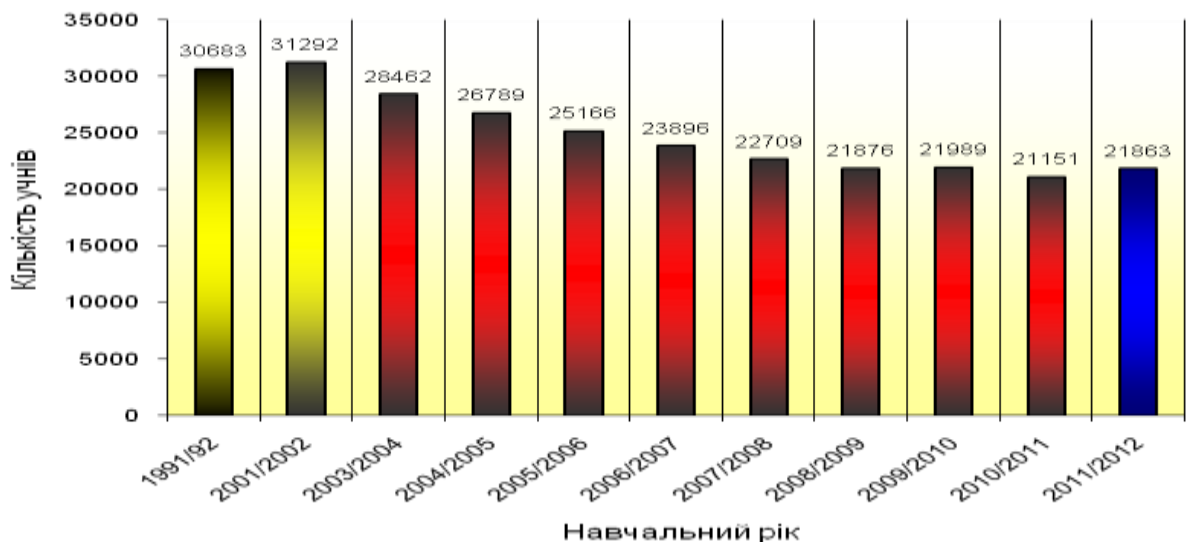
підвальних приміщень. У багатьох відділеннях проводився ремонт і реконструкція палат, проведена заміна усіх вікон. Вставлено нові санвузли, які забезпечили додатковий комфорт перебування пацієнтів у лікарні.

Крім того, завершено будівництво нового в'їзду до лікарні. Вже незабаром приймальне відділення буде перенесене до 3-корпусу. "Швидка" допомога зможе заїжджати в новозбудований тамбур, звідки хворі поступатимуть спочатку до приймального відділення, а згодом до того чи іншого корпусу.

Освіта

У 2011р. в місті Івано-Франківську функціонувало 40 денних загальноосвітніх навчальних закладів, у 881-му класі навчалося 21863 учні. В тому числі: 2 приватні школи (32 класи, 474 учні), НРЦ для дітей з особливими потребами (20 класів, 168 учнів), 3 спеціалізовані школи з поглибленим вивченням іноземних мов (103 класи, 3042 учні), 2 гімназії, ПМЛ, ЗШЛ № 23, школа-гімназія № 3, ЗШ № 1; 3 школи-садки та 3 школи I ступеня.

Динаміка кількості учнів

Третій навчальний рік збільшується кількість першокласників, у 94-х класах навчається 2409 учнів. Створено умови для дітей, які не можуть відвідувати школу: 71 учень перебуває на індивідуальному навчанні. Із 10,4% до 9% скоротився показник охоплення дітей навчанням в другу зміну.

В місті функціонують 33 дошкільні навчальні заклади (7568 дітей). 76% віком від 2 до 6 років охоплені дошкільною освітою.

З метою розширення мережі дошкільних навчальних закладів шляхом ефективного використання наявних приміщень рішенням сесії міської ради ЗШС №2 реорганізована в дошкільний навчальний заклад №22 "Світанок" та створено Івано-Франківський навчально-виховний комплекс "Школа-гімназія №3", що дало змогу охопити навчанням у загальноосвітніх та гімназійних класах дітей освітнього округу №14 (вулиці Вовчинецька – Івасюка - Івана Павла II – Миру) та скоротити мережу двозмінного навчання в ЗШ №22.

Освіту в 10 позашкільних навчальних закладах здобувають за напрямками: художньо-естетичний (міський Центр дитячої та юнацької творчості); еколого-натуралістичний (міська дитяча екологічна станція); науково-технічний (міський Центр науково-технічної творчості учнівської молоді); фізкультурно-спортивний (СДЮШОР №1, ДЮСШ №2,3); військово-патріотичний (міський Центр патріотичного виховання імені С.Бандери, міський дитячо-юнацький Пластовий Центр); оздоровчий (оздоровчий комплекс «Лімниця»); гуманітарний (міський Центр дозвілля дітей та юнацтва за місцем проживання).

У 691 групі і спортивній секції займається в позаурочний час 11091(50%) учень. Найбільшим позашкільним навчальним закладом міста є міський Центр дитячої та юнацької творчості (150 груп, 2230 дітей).

У 2011 році продовжувалась активна міжнародна співпраця, зокрема 30 дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів мали 35 партнерів в Польщі, Литві, Німеччині та Франції. Проведено Міжнародні змагання зі спортивної гімнастики «Зірки Прикарпаття»; спільний українсько-польський проект «Польща – земля друзів»; польсько-українські спортивні змагання за участю збірних команд шкіл Дільниці Охота м. Варшави та шкіл м. Івано-Франківська, присвячені Дню Івано-Франківська. Вперше у липні 2011 року було реалізовано україно-польський роверовий проект, учасники якого подолали шлях в 1000 кілометрів. У рамках міжнародного українсько-польського проекту «Вчимо і навчаємося разом. Методика роботи з шестилітками» продовжено співпрацю з учителями початкових класів з Бродниці (Польща). Підготовлено до друку 9 методичних вісників.

Підписано Меморандум про співпрацю між Навчально-реабілітаційним Центром Івано-Франківської міської ради та Повітовим навчально-виховним осередком в м. Нова Суль.

Активно працює міський Європейський клуб учнівської молоді, члени якого в червні 2011 року стали фіналістами міжнародного конкурсу учнівських євроклубів. Радою клубу в травні 2011 року проведено вже IV міську олімпіаду з питань євроінтеграції.

В 2011 році з метою забезпечення рівного доступу громадян до якісної освіти триває будівництво дитячого садочка в с. Вовчинець, будівництво I пускового комплексу школи в с.Хриплин. Проводяться роботи з реконструкції приміщення адмінбудинку с.Хриплин з добудовою на дитячий навчальний заклад.

Виготовлено проектно-кошторисну документацію на реконструкцію дитячого садка на вул. Вовчинецькій, 210; будівництво дитячого садка в мікрорайоні № 4 "Пасічна" на вул.Хіміків – Тролейбусна.

Розроблено проектно-кошторисні документації на: добудову ЗШ №2, на добудову переходу в СШ №5, на реконструкцію ДНЗ №17 "Ромашка", на будівництво ДНЗ в селах Микитинці, Угорники.

Завершено роботи по влаштуванню нової електрокабельної лінії та заміні газового обладнання на електричне в ДНЗ №7. На стадії завершення роботи з влаштування автономної газової котельні в ДНЗ №30 для

автономного опалення садка. Проведено ремонт внутрішньої системи опалення в ДНЗ №11, ЗШ №15, 18. Завершено капітальний ремонт басейну та повну заміну системи водопостачання в ДНЗ № 10. Завершено ремонт даху в ЗШ № 21.

Виготовляється проектно-кошторисна документація на влаштування шатрового даху ЗШ №22. Проведено ремонтні роботи щодо введення в дію нових груп в ДНЗ № 22 та ЗШС № 3. Завершено виготовлення проектно-кошторисної документації на заміну пічного газового опалення на тепловий насос типу повітря-вода, влаштування внутрішньої системи опалення в ДНЗ № 5 та прокладання нової електрокабельної лінії. Завершено ремонт санвузлів, роздягалень, внутрішніх приміщень в СДЮШОР №1. Проводиться ремонт приміщень басейну ДЮСШ № 2 (на базі ЗШ № 22). Замінено газові колонки на електричні бойлери в гімназії № 2, ЗШ № 4, 7, 16, 17, ЗШС №3, ДНЗ №5, 6, 19.

Культура

З метою відродження та збереження національних традицій, звичаїв та обрядів, історичних та духовних цінностей українського народу впродовж 2011 року в місті проводились загальноміські культурно-мистецькі заходи та святкування, а саме: розважальна шоу-програма "Новорічна ніч-2011", фестини духовної музики "Від Різдва до Великодня", міський огляд-конкурс читців, присвячений 197 річниці від дня народження Т.Г.Шевченка, святкові концерти, присвячені Різдвяним святкам, Великодню, до Дня міста та ряд інших, дитячий фестиваль "Барви дитинства", урочисте вручення міської премії ім. І.Франка в галузі літератури і журналістики та багато інших.

Впродовж 2011р. в закладах культури клубного типу міста Івано-Франківська працювало 79 творчих колективів, з них 20 – дитячих. Проведено 692 культурно-масові заходи, з яких 365 – для дітей та підлітків. Мистецькі колективи закладів та установ культури міста брали активну участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних фестивалях і конкурсах, зокрема: у Міжнародному фестивалі хорової музики (Словаччина), у Міжнародному фестивалі народних ремесел та виноробства "Угочанська лоза" (Закарпатська обл.), у II Міжнародному хоровому конкурсі ім.Павла Муравського (м.Вінниця), у V Всеукраїнському фестивалі-конкурсі хорового мистецтва ім.Л.Українки (м.Луцьк), Всеукраїнському відкритому конкурсі читців ім. Т.Г.Шевченка та ін.

В місті успішно функціонує 5 шкіл естетичного виховання, в яких навчається 2523 учні та працює 325 викладачів. За звітний період 139 учнів та 7 дитячих колективів стали лауреатами та дипломантами обласних, всеукраїнських та міжнародних конкурсів, фестивалів, олімпіад, виставок. Вдруге в місті протягом березня – травня проводився загальноміський культурно-мистецький проект «Маестро», в якому взяло участь 25 кращих педагогічних працівників шкіл естетичного виховання міста. Чотири творчих колективи дитячих музичних шкіл носять почесне звання "зразковий".

Впродовж 2011 року учнівські хореографічні колективи та окремі виконавці Івано-Франківської дитячої хореографічної школи були

постійними учасниками загальноміських та обласних культурно-мистецьких заходів. На базі школи проведено ряд майстер-класів для викладачів хореографії, а 2 травня в приміщенні академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. І.Франка відбулися урочистості та святковий концерт з нагоди відзначення 10-річчя дитячої хореографічної школи.

Вже більше 50-ти років дитяча художня школа є базовим методичним центром початкової художньої освіти на Прикарпатті. У школі ведеться активна конкурсна та виставкова діяльність. Учні школи беруть активну участь та стають переможцями численних конкурсів та олімпіад.

Протягом 2011 року користувачами Івано-Франківської міської центральної бібліотечної системи, яка об'єднує міську центральну бібліотеку і 17 бібліотек-філій, стали 41451 особа, кількість книговидач становила 835792 примірники книг, відвідування читачами бібліотек міста становило 276465 разів. За надання додаткових платних послуг бібліотеками отримано 17354 грн.

При бібліотеках міста діють клуби за інтересами: "Ліра", "Муза", "Свічадо", "Діалог", "Срібні передзвони", "Гравітація". При читальному залі ЦБ активно діє Публічний центр регіональної інформації, основним завданням якого є збір інформації про діяльність органів місцевої влади та її прозорість.

У 2011 році фінансування закладів та установ культури міста зросло на 3,0 млн.грн. і становило 23,4 млн.грн. Збільшилося порівняно з 2010р. на 256,6 тис.грн. фінансування ремонтних робіт в установах та закладах культури. Здійснено капітальні та поточні ремонти на загальну суму 884,5 тис.грн., а саме: проведено капітальний ремонт приміщень бібліотеки-філії №2 та читального залу міської центральної бібліотеки на вул.П.Орлика, капремонт внутрішніх тепло- та електромереж в дитячій художній школі, приміщень Центрального народного дому, проводились ремонтні роботи книгосховищ бібліотек-філій №№1,4,6,14, поточні ремонтні роботи. Виготовлено проектно-кошторисну документацію на капітальний ремонт приміщень Центрального народного дому на вул.Т.Шевченка,1. Укладено угоду з проектними організаціями на виготовлення проектно-кошторисної документації на проведення капітального ремонту внутрішніх мереж електропостачання музичної школи №3 на вул.Галицькій,101. На будівництво пам'ятника Т.Г.Шевченка профінансовано 187,7 тис.грн.

Впродовж 2011 року за рахунок коштів міського бюджету книжкові фонди бібліотек міста поповнено україномовною літературою на суму 103,1 тис. грн., на підписку періодичних видань виділено кошти в сумі 40,1 тис.грн.

Молодіжна політика

Молодь міста бере активну участь у громадському житті рідного міста. В місті функціонує 31 молодіжна громадська організація. При виконавчому комітеті діє Молодіжна рада, до складу якої входять лідери всіх міських

молодіжних громадських організацій міста, Молодіжного міськвиконкому та Студентської ради при міському голові. На засіданнях Молодіжної ради піднімаються питання профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі, літнього оздоровлення, працевлаштування тощо.

У 2011 році на реалізацію державної політики з питань сім'ї, дітей, молоді та гендерної політики з міського бюджету профінансовано 270 тис. грн. та залучено близько 60 тис. грн. з інших джерел. На підтримку 24 проектів молодіжних громадських організацій, спрямованих на профілактику негативних явищ у молодіжному середовищі, організацію змістовного дозвілля, патріотичне виховання молоді та утвердження здорового способу життя, виділено 87,8 тис. грн.

За фінансової підтримки міської влади проведено "Фестиваль Христового міста "Вгору серця 2011" та фестиваль альтернативних видів спорту "Ікс-Гуцулія" та "Дивогонки", до Дня захисту дітей спільно з МГО "Осмомисли" проведено акцію для учнівської молоді "Ось малята", реалізовано проекти МКГ "Еталон" "Успішний старт в професію", ГО "Агентство розвитку приватних ініціатив" - "Від освітньої альтернативи до нового стилю життя", Станиці Івано-Франківськ Пласту НСОУ - "Організація та проведення літніх пластових таборів", "Антиуязвленюча кампанія", "Пластовий бал", "Пластова Спартакіада"; Молодіжного міськвиконкому – проект "Молодіжна проща у Зарваницю"; МГО "Український вектор" - проект "Школа бізнесу"; МГО "Молодіжна мистецька формація "Форумс" - проект "Школа мистецтв вихідного дня" та інші.

Проведено 25 загальноміських акцій та заходів, в яких взяли участь близько 100 тис. молодих людей. Започатковано міський фестиваль "Весільні візерунки" на відзначення Дня матері та Міжнародного Дня сім'ї у рамках святкування Дня міста. Протягом фестивалю на нього стали 14 пар прикарпатських молодят, дата одруження яких співпала із 349-м днем народження Івано-Франківська.

До Дня Незалежності України спільно з продюсерським центром "Фостер" започатковано Перший народний фестиваль "Територія Незалежності", до Міжнародного Дня студента - Перший молодіжний український фестиваль "Територія М".

Активно працює спеціалізована служба "Молодіжне агентство зайнятості", з допомогою якого працевлаштовано протягом року 9 осіб та надано 439 консультацій з питань працевлаштування. Забезпечено навчання 6 студентів – інвалідів на дистанційній формі у ВМУРоЛ "Україна" по спеціальностях "Правознавство", "Програмне забезпечення автоматизованих систем", "Видавнича справа".

З метою профілактики негативних явищ в молодіжному середовищі діє спеціалізоване формування "Мобільний консультативний пункт", який працював у сім'ях, котрі опинилися в складних життєвих обставинах, а також у дитячих оздоровчих закладах, пришкільних оздоровчих таборах, обласній школі-інтернаті, професійно-технічних навчальних закладах. Також працює "Телефон довіри", Служба соціально-профілактичної роботи, Служба соціальної підтримки сімей тощо.

За кошти міського бюджету (120,0 тис.грн.) забезпечено постійне проживання в міському соціально-реабілітаційному центрі матері та дитини "Містечко милосердя Святого Миколая" і надання комплексної допомоги 50 дітям та матерям з дітьми. До Дня Святого Миколая придбано 80 подарунків для вихованців "Містечка милосердя Святого Миколая" та дітей з малозабезпечених багатодітних і неповних сімей.

Протягом 2011 року охоплено оздоровленням та відпочинком 11135 дітей, що складає 51,87% від загальної кількості. За кошти обласного та державного бюджету оздоровлено 269 дітей пільгових категорій. Протягом року видано 209 посвідчень батьків та 368 посвідчень дитини з багатодітною сім'єю. На обліку перебувають 854 багатодітні родини міста, в яких виховуються 2704 дитини.

У 2011 році підготовлено подання на присвоєння почесного звання України "Мати-героїня" 23 матерям, які народили та виховали до 8-річного віку п'ятеро і більше дітей. За сприяння управління у справах сім'ї, молодіжної та гендерної політики надано матеріальну допомогу 40 малозабезпеченим та багатодітним сім'ям на суму 8168 грн.

В місті діє міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями "Дивосвіт", де на денному стаціонарі перебуває 38 молодих осіб. Соціальними педагогами та психологом надано 2381 індивідуальну послугу молодим інвалідам з функціональними обмеженнями, проведено 658 групових заходів.

З метою соціального захисту дітей, запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, забезпечення захисту прав дітей прийнято міську програму реалізації Конвенції ООН про права дитини на 2011-2015 роки. Систематично здійснюється контроль за дотриманням житлових та майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, надається правова допомога сім'ям з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах, в оформленні відповідної документації щодо отримання допомоги, субсидій, працевлаштуванні, проводиться комплекс заходів щодо повернення дитини в біологічну сім'ю або, при потребі, іншого вирішення подальшої долі дитини.

В 2011 році зменшилася кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Станом на 01.01.12р. на обліку перебуває 316 дітей: 72 дитини, що опинилися в складних життєвих обставинах, та 244 дитини-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	347	319	280	279	260	244
Кількість дітей, які виховується в сім'ях опікунів (піклувальників)	233	210	206	199	189	177
Кількість дітей, які перебувають на повному державному утриманні	102	95	72	66	59	52

Кількість дітей, які влаштовані у прийомні сім'ї	2	6	2	2	4	0
Кількість усиновлених дітей	12	7	7	14	6	9
Кількість кандидатів в усиновлювачі	6	7	7	13	11	8

З метою створення належних умов для фізичного, інтелектуального та духовного розвитку підопічних дітей комісійно відвідано 188 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які проживають в сім'ях опікунів, піклувальників та прийомних сім'ях міста. Проведено 8 рейдів, під час яких відвідано та обстежено умови проживання 78 сімей, в яких виховуються діти. Постійно проводяться рейди по перевірці об'єктів торгівлі міста щодо продажу дітям алкогольних напоїв та тютюнових виробів: проведено 14 рейдів-перевірок закладів торгівлі, в 17 з яких виявлено факти продажу дітям алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

Крім того, проведено 105 профілактичних рейдів щодо попередження бездоглядності, жебракування, правопорушень серед дітей, соціальне інспектування дітей із сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Фізична культура і спорт

В місті функціонують 15 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, в яких займаються 5819 учнів, що становить 28% від загальної кількості учнівської молоді міста.

Беручи участь у Всеукраїнських та міжнародних змаганнях провідними спортсменами міста за звітний період завойовано 206 медалей: з них 92 золотих, 33 срібних та 81 бронзова. Успішно виступили збірні команди міста в VI літніх юнацьких спортивних іграх області та у V літніх молодіжних спортивних іграх області з неолімпійських видів спорту. Вперше за історію Прикарпатського спорту, майстер спорту України з міжнародного класу з легкої атлетики Христина Стуй виборола право приймати участь у фіналі чемпіонату світу з бігу на 200 м, де показала сьомий результат та стала бронзовим призером в естафетному бігу 4x100м.

З міського бюджету надавалась фінансова допомога 13-ти провідним спортивним клубам та організаціям міста на загальну суму 1,2 млн.грн., а також провідним спортсменам міста.

Проведено 232 спортивно-масових заходи серед різних верств населення, в яких взяли участь 32 тисячі мешканців міста: Різдвяні рухливі ігри серед дітей дошкільного віку, спартакіаду серед молодіжних громадських організацій, міжнародні змагання з легкої атлетики "Прикарпатська зима", X відкритий турнір з гімнастики "Зірки Прикарпаття", Олімпійський день бігу тощо.

В жовтні 2011 року в Івано-Франківську проведено міжнародні змагання на кубок "Вечірній Івано-Франківськ", в яких прийняли участь спортсмени з Естонії, Білорусії, Румунії, Молдови, Польщі та України.

Міським центром фізичного здоров'я "Спорт для всіх" організовано та проведено 48 змагань, конкурсів, фестивалів та інших заходів за місцем проживання, до яких було залучено понад 5 тисяч осіб, в тому числі діти

дошкільного та шкільного віку, працівники різних галузей та установ, люди похилого віку.

Велика увага міським центром "Інваспорт" приділялась залученню до спорту людей з функціональними обмеженнями. Всього за звітний період центром було проведено 36 спортивно-масових заходів, в яких прийняли участь 1200 осіб з обмеженими фізичними можливостями різних вікових груп.

Розпочато роботи з реконструкції ігрового залу №2 КП "Муніципальний фізкультурно-оздоровчий центр", проведено капітальний ремонт спортивного майданчика з синтетичним покриттям, що знаходиться на вул.Симоненка, 13 КП "Муніципальний фізкультурно-оздоровчий центр".

Однак, і надалі залишаються невирішеними питання покращення матеріально-технічної бази, яка б відповідала сучасним вимогам по підготовці спортсменів високих розрядів, членів збірних команд (будівництва 50-метрового критого басейну з легких металевих конструкцій; встановлення сучасного легкоатлетичного покриття тощо), а також недостатнє фінансування навчально-спортивної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл.

Начальник управління економічного
та інтеграційного розвитку

Богдан Білик